INTRODUCERE

Bъ

Eseu

Profesori din Sankt Petersburg D. Ă. Karpova.

SAINT PETERSBURG.

În tipografia lui I. Glazunov și Co.

1840.

INTRODUCERE

Bъ

„■lveeen.

Eseu

Profesori din Sankt Petersburg D. A. Karpova.

SAINT PETERSBURG.

În tipografia lui I. Glazunov și Co.

1840.

Este permisă tipărirea de la Comitetul de Cenzură Spirituală din Sankt Petersburg, astfel încât după tipărire numărul autorizat de copii ale acestei cărți să fie transmis Comitetului de Cenzură. S. Petersburg, 1840. 29 februarie zile.

Cenzorul Catedralei Ieromonah Ioasaph.

PREFAŢĂ.

Care a pătruns în ființa păianjenilor și i-a urmărit cu strictețe progresul; Acela stie... Ce. nu este multumita mult timp. acele gânduri în care s-a dezvoltat nu demult și acele cărți în care scriitorii s-au gândit să o închidă, parcă într-un cerc magic. Ea a făcut un pas înainte și... limitele prescrise pentru ea sunt deja înapoiate, țesătura gândurilor nu este completă, cartea este depășită. Știința glumește atât de crud despre gândirea umană. și arta Guttenberg!; În opinia mea, teoria științei ar fi trebuit să fie publicată cu o zi înainte. moartea, ca raport pe viață către descendenți în activitatea mentală a strămoșului lor. Am crezut așa de mai bine de zece ani și mi-am dezvoltat doar ideea

pentru tine și pentru ascultătorii tăi din oficiu. Dar bătrânețea este aproape, viața este scurtă și sfârșitul ei este necunoscut: este timpul, se pare, să avem grijă de raport și să ne justificăm chiar și în fața acelor oameni care judecă știința și oamenii de știință doar după documente tipărite. Aceasta este motivația care mă dispune să public sistemul Mòéfi. Știu că munca mea nu este suficientă: dar am făcut ce am putut; știința este proprietatea secolelor, nu a indivizilor; persoane; alții vor face mai mult.

„Introducerea în Filosofie oferită acum cititorilor conține gândurile mele în general despre Filosofie și despre modul de dezvoltare sistematică a acesteia. Scopul exterior al acestei cărți, desigur, nu este în lume, unde Filosofia nu este încă favorizată, ci în școală: totuși, cartea mea ar vrea să demonstreze și urechilor lumii că cei care se contrazic; iubindu-i (cel putin pe cei experimentati) si urandu-le succes, ei urmeaza teoria in general si Filosofia in special.

Biblioteca „Runiverse”

CUPRINS.

Este necesară o introducere în filozofie și care ar trebui să fie conținutul acesteia?

La prima vedere la orice introducere, apare involuntar întrebarea: pentru ce este? Nu este acesta un lux, un capriciu în domeniul compromisului? De fapt, uneori introducerea este scrisă fie complet inutil, fie cel puțin prea extensiv, neconform cu cerințele subiectului. Cine prezintă o anumită teorie pe principii generale, general acceptate, și presupune că toată lumea este de acord cu semnificația punctelor sale individuale; nu are nevoie de o introducere, iar dacă ar fi scris-o, ar scrie-o fără un scop. În același mod, oricine, începând să expună o anumită teorie, se angajează într-o cercetare nesfârșită, spune multe despre ceea ce s-ar putea spune pe scurt

și în mod clar, și reprezintă introducerea ca un loc pliant al învățării sale, sau o palestra a talentului său; a uitat că tocmai începea cu știința și, uitându-se la sine, în loc de o introducere a scris quodlibet.

Abuzul nu este un reproș pentru abuz. Există științe în care o introducere este absolut necesară. Printre acestea le includem în special pe acelea asupra cărora mintea poate avea puncte de vedere diferite și, în consecință, își poate forma concepte diferite despre ele. Un scriitor care intenționează să prezinte metodic una dintre aceste ramuri ale cunoașterii trebuie, cu siguranță, să explice mai întâi cum înțelege sensul punctelor sale principale; altfel cititorii sau ascultătorii săi nu vor avea un fir cu ajutorul căruia ar putea urmări dezvoltarea sistemului său, să-l înțeleagă corect și să-i evalueze corect concluziile. În acele vremuri ale cavalerismului universal, când viața practică și rațională era imprimată cu un caracter polemic, când societatea și școala îi plăcea să se certe despre tot felul de lucruri și în toate felurile, era acceptat ca regulă să nu se înceapă o dispută fără a defini. termenii întrebării (status quaeslioms); pentru că altfel ar fi zadarnic să încercăm să o rezolvăm complet: - o regulă inteligentă și aplicabilă nu numai dezbaterilor orale, ci aproape tuturor teoriilor publicate. Teoria științei, desigur, nu poate fi considerată un domeniu pentru competiția științifică.

umflat, și cu atât mai puțin vine Forma necesară, de altfel, colocvială; cu toate acestea, trebuie remarcat că în loc de persoane, ea introduce în luptă cel puțin opinii, concepte, idei și le aranjează dictatorial căderea, victoriile și soarta. Întreabă-l pe scriitor pe ce își bazează puterea de a aproba și de a condamna, de ce a luat partea unor adevăruri și le-a apărat cu toate puterile minții sale și le-a recunoscut pe alții pe același subiect ca fiind ostili față de el însuși și le urmărește cu toate puterile. mijloace de dialectică;

întrebați, și îl veți pune în nevoia de a merge de la această concluzie înapoi la începuturi și, în final, vă va determina cum înțelege el principalele condiții ale științei sale, sau principalele ei sarcini; adică va trebui să facă o introducere teoriei sale. Orice alt răspuns din partea scriitorului la întrebarea dumneavoastră ar fi șocant, nesatisfăcător și inconsecvent cu claritatea sistematică a întregului științific pe care l-a dezvoltat.

Aceste observații generale despre introducerea în teorie par să explice deja suficient motivul pentru care o scriem și credem că este baza unui curs de științe filozofice. Singurul lucru care poate fi învinuit împotriva noastră este ceva pentru care al nostru nu este mai scurt și alcătuiește o carte separată. Însă împotriva acestei acuzații nu este greu să invocăm astfel de apărări care, pe de o parte, ne vor justifica și, pe de altă parte, vor servi drept dovezi.

dovezi puternice ale importanței introducerii în domeniul cercetării filozofice.

1) Se știe că tot ceea ce ține de organizarea Filosofiei ca știință a fost subiect de controverse și dezacord încă din cele mai vechi timpuri. Este imposibil să indicăm un moment al acesteia cu care filosofii ar asocia același sens. Condițiile unor ramuri particulare de cunoaștere pot fi, desigur, înțelese diferit, dar nu toate și nu întotdeauna. De exemplu, nimeni nu se îndoiește că subiectul istoriei este viața umanității, iar istoricii nu sunt de acord uneori doar în viziunea lor asupra științei lor și în metoda de prezentare a acesteia. Dar Filosofia este o chestiune complet diferită: în ea viziunea, subiectul, metoda, începutul și scopul - totul este fragmentat în opinii, înconjurat de concepte contradictorii și a devenit pradă dezbaterii. Imaginați-vă de câte definiții preliminare, explicații, rezerve, restricții are nevoie un filosof în legătură cu toate aspectele sistemului său pentru a împiedica elementele extraterestre să intre în el, pentru a-l îndepărta de influența vederilor străine, pentru a naviga în siguranță între Scylla și Charybdis din minți unilaterale stovaniy. El trebuie să prevadă și să prevină toate ciocnirile de adevăruri, să pregătească un punct de sprijin în cazul tuturor obiecțiilor posibile, să pună bazele pentru rezolvarea tuturor problemelor din sfera cercetării filozofice. După ce v-ați dat seama de acest lucru, puteți citi mai degrabă introducerea în Filosofie

numele sunt în general scurte și insuficiente, mai degrabă decât să le acuze de lungime și exces.

2· Cu toate acestea, nu este încă clar de aici de ce ar fi trebuit să întocmească o carte specială și să fie publicată separat de sistemul lor. Pentru aceasta, este nevoie de un alt motiv, iar noi îl vom indica. În vremea noastră, mai mult ca oricând, gânditorii au fost în

dezacord în conceptele lor despre principalele puncte ale Filosofiei, iar acest lucru poate avea consecințe extrem de dăunătoare atât pentru viață, cât și pentru știință. Viața, dezvoltându-se sub influența nenumăratelor opinii și reguli private, împarte în mod natural oamenii mai întâi ca și cum ar fi în caste filosofice, fiecare dintre acestea aderând la propriul mod de a gândi și de a acționa, apoi în comunități în care unitatea școlii este deja pierdută și , în loc de principiile sale, se bazează la baza activității morale și mentale este un obicei, o înclinație - în sfârșit, pe o persoană care nu recunoaște nimic în comun și acționează independent, independent, în direcția propriilor gânduri, egoist. . Așa poate fi unită viața din fragmentarea concepțiilor filozofice! Dar fragmentarea lor în viață, cel puțin, nu este hrana exclusivă a egoismului; dar asupra păianjenului are un efect excepțional și este și mai dezastruos. O persoană, chiar și cu o minte strălucitoare, nu este capabilă să-și dezvolte ideea în plenitudinea ei. El va da o nouă direcție Filosofiei, informează-o

un personaj deosebit, va încânta sufletul cu speranța de a-și descoperi numeroasele secrete, o va face să se îndrăgostească în alte condiții de dezvoltare, îi va dedica toate cele mai bune ore din viața ei - atâta tot; iar a-i explica începuturile, a-și dezvolta minele, a-și scoate bogățiile la lumină este o chestiune de școală, de eforturi combinate și de mult timp. Și așa, ne putem aștepta la vreo roadă de la știința noastră unde devine proprietatea nu a școlilor, ci a indivizilor, unde este împărțită după numărul de indivizibili și fiecare dintre ei are propriul său caracter privat, unde toată lumea începe și nimeni? termină, unde mințile și cei mai mediocri vor să fie originali, să-și aplice propriile căi către adevăr? – Fructul unei astfel de fragmentări de vederi trebuie să fie neapărat meschinăria, fragilitatea, slăbirea și declinul Filosofiei. Încercați să ieșiți de pe drumul principal din pădure pe o potecă: la început vă va arăta clar direcția, apoi vă va conduce prin diverse curbe, începe să fiți intersectat de alte nenumărate poteci, vă va pierde între tufișuri, tundre și dealuri. , și în sfârșit începe să se diminueze treptat, să-și piardă nuanța, se îmbină cu verdeața - și aici ești singur, fără speranță. pentru a atinge un scop, sau a găsi calea anterioară, vorbești cu copaci și animale sălbatice, precum sofistul antic, care vorbea cu conceptele sale și nu cunoștea alt adevăr decât al său.

uită-te la lucruri. Care este soarta Filosofiei când fragmentează un drum pătruns în nenumărate poteci! Sfârșitul lui este primele zile, scepticismul, neîncrederea. - Dar, pe de altă parte, nu se poate cere de la Filosofie pozitivitate deplină: nicio predare a ei nu poate și nu trebuie să se transforme în dogmă; Dogma filozofică este o otravă care amorțește mintea, îi ucide puterea, îi amortizează activitatea. Prescrie-ne cea mai bună teorie a filosofiei, dezvăluită sistematic în carte, ordonează-ne să o studiem la propriu și să credem în fiecare gând despre ea, să nu permitem dezvoltarea și modificările ei

ulterioare, înlănțuim gândirea noastră la o anumită formă de știință, la volumul său cunoscut, la aceasta sau la alta prevederi I - veți pronunța o sentință cu moartea asupra Filosofiei, îi veți distruge existența și, în același timp, veți slăbi întregul domeniu al științei. Între aceste extreme de fragmentare nesfârșită și dogmatism strict al filosofiei, cel mai bun mijloc de aur este introducerea. Definind semnificația principalelor puncte ale științei, arată clar cu ce trebuie să se ocupe mintea, ce direcție să ia, la ce să lupți și la ce rezultate să se aștepte. Prin aceasta, se elimină orice posibilitate de a pierde din vedere traseul general de deplasare către obiectiv. Între timp, introducerea nu ne împiedică în niciun caz să dezvoltăm subiectul într-o privință sau alta, să-l introducem într-un mod mai larg.

sau un cadru mai mic, comunicați-i cea mai scurtă sau mai lungă dezvoltare. Mintea poate alege pentru sine orice curent din acest flux de idei, îl poate extinde sau restrânge arbitrar și poate desemna, în orice moment, limita navigației sale. Un sistem este fie cartea simbolică a unei secte, fie fizionomia morală a unei persoane; iar introducerea în sistem este doar bannerul școlii: urmați drumul principal sau potecile laterale, oriunde și oricum doriți, doar nu-l pierdeți din vedere și nu vă veți abate de la direcția generală. Acestea sunt motivele pentru care introducerea în Filosofie ar trebui prezentată cât mai detaliat într-o carte specială.

Dar, după ce am arătat necesitatea și importanța unei introduceri în Filosofie, am arătat deja parțial acele puncte prin care dorim să determinăm conținutul și ordinea acesteia. În ceea ce privește conținutul, fiecare introducere în știința noastră tratează aceleași subiecte într-un mod diferit; pentru că punctele principale ale Filosofiei sunt întotdeauna și peste tot aceleași, deși nu sunt înțelese la fel. În acest sens, diferența dintre introduceri este limitată doar de faptul că una dintre ele vorbește despre un anumit punct mai mult decât cealaltă - se pare, în funcție de unde Filosoful se simte mai slab fl). Dar ordinea și, în general, Forma sunt în toate

(1) Uneori, în introduceri, demnitatea minții este puternic argumentată

introducerile sunt extrem de diferite – iar această diferență vine aparent din faptul că mulți nu văd ce ar trebui, văd partea proastă a metodelor școlare și înțeleg greșit sensul introducerii. Disprețuind scolastica, par rușinați să prezinte secțiunile introducerii lor sub aceleași rubrici sub care au prezentat-o în secolele al XV-lea și al XVI-lea. Li se pare mai bine să împartă problemele științei în multe întrebări particulare și să le amestece astfel încât cititorul să nu știe ce se leagă de ce. Și mai rău este cel care, uitând că introducerea este destinată unei posibile lămuriri. a condițiilor fundamentale ale Filosofiei, pare că încearcă în mod deliberat să nu aibă răbdarea să-i citească și să înțeleagă cartea. Ne este extrem de

frică de aceste abuzuri în prezentare și plan și, îndreptându-ne toată grija să ne asigurăm că introducerea noastră este clară, distinctă și ordonată, de data aceasta nu vom neglija metodele școlare și vom vorbi 1) despre subiectul Filosofie, 2.) despre metoda sa și 3) începutul de la care ar trebui dezvoltat sistemul nostru; mai tarziu

în materie de cunoaștere, indiscutabilitatea adevărului filosofic, posibilitatea de a transforma presupunerile într-un număr de adevăruri reale etc. adică: dar nu înțeleg cum ar fi posibil să se bazeze discuții despre fenomenele mentale înainte ca teoria Psihologiei să fie dezvăluită.

4) ne vom defini știința prin aceste elemente, -

5) vom indica scopul și 6) beneficiile sale, iar în final 7) vom schița schema sistemului de științe filozofice. Motivele pentru care plasăm momentele de introducere în această ordine și nu în altă ordine vor fi dezvăluite prin studierea lor.

SUBIECTUL DE FILOZOFIE.

Filosofia își datorează numele, spun ei (1J, lui Pitagora; dar existența ei se ridică mai sus și se pierde în primele încercări ale spiritului uman de a explora natura lucrurilor. Nefiind încă Filosofie pe nume, ea era deja Filosofie în subiectul ei). , și a fost numit înțelepciune (aotpíoc).În acest sens, înțelepciunea lui Confucius, Solon și Thales este aceeași cu Filosofia lui Pitagora, Platon și Kant. Dar înțelepții antici erau firești.

(1) Diog. L.], 12. Cìccr. qua est. Huh. V, 3. Оченьъ нeѣкоторые полагаютъ, что первый, отвергнувший имя мудреца и назвавша и назвавфий лсолсовфий, отвергнувший Сократъ ? опъ скачатьъ ? To /hen soron callin e/hoige juáya is iochei, hai &eo /hono must?;the 5e gilosgon , sau toioyton ti /halkon te an arm.6ttei xa? e/x/heles-eros Has. Plat. Phaedr. 278. D.

testatori și astronomi, avocați și politicieni, teologi și profesori de morală, filologi și oratori, poeți și matematicieni: au făcut totul, au studiat totul și și-au unit toate cunoștințele într-un concept comun de înțelepciune. Din aceasta este clar că vechii înțeleg prin cuvântul „înțelepciune” aproape același lucru pe care îl înțelegem noi prin numele „învățare” (1) și, prin urmare, a fi filosof

(1) În antichitate, înțelepții erau numiți 1) acei bărbați care se distingeau prin puterea deosebită a bunului simț și, fără să învețe nimic, făceau judecăți corecte cu privire la subiectele vieții morale

și practice. Această clasă poate include cei șapte înțelepți greci, despre care — deloc pe bună dreptate — Grațian a spus în scrisoarea sa de cour: „îl faut aujourd'hui plus de conditions pour faire un sagCj qu'il n'en fallut anciennement pour en faire sept. ." 2; Vrăjitorii, sau ghicitorii, că germanii au „weiser Mann” (Adelung Worterb. y. wcisc), familiarizați cu obiectele supranaturale: de exemplu, în Medea lui Euripide, vrăjitoarele sunt numite σοραέ. 5) Poeţii, în special Ompra p Is iod (Plat. Lysis). 4) Mari profesori de elocventa si sofisti (ZF'ìnAx'bnmin, Ti V, 256. IV. 29. Meyer Gcscli. der Kunst. Abții. 1. 5, 58). 5) Sculptorii principali, în special Fndias și Polykleitos, chiar și menajere cu experiență, artizani (Not. II. XV, M2. Plat. Tbcag. Prot. Diog. L. III, 65) și în cele din urmă bucătari (Platon în Msnop citează σογόν μάγειρον) . Totuși, în vremea noastră Parfumerie se numește ais aine Musili des Dufts (Gorros Aplior.), Baukunst - ais cine gofrome* Musili. Și că prin cuvântul „înțelepciune” antici înțelesese de fapt învățarea în general, Platon vorbește clar despre asta: de Ver. II. 576. V. FP'itlcnb. anunț. Plaedon. p. 217. αν^άνειν Ιόντα,

însemna să-mi dedic viața păianjenilor și să explorez natura în general. De aici ar mai fi necesar să concluzionăm că materia Filosofie este formată din subiectele tuturor științelor, că toate științele sunt ramurile ei, familia ei: dar să fim atenți la următorul adevăr, neîndoielnic istoric.

În acea epocă a antichității despre care vorbim, încă nu existau științe separate: atunci întreaga zonă a păianjenilor, precum lumea lui Anaxagoras, părea a fi ceva una, indiferentă, un fel de masă anorganică de nenumărate omemerii de cunoştinţe; atunci toate aceste elemente au fost concentrate în mintea înțeleptului fără discernământ, fără clasificare; le-a dezvoltat, le-a reînviat, neobservând eterogenitatea lor, iubindu-le în egală măsură ca roadele native ale gândurilor sale. În această privință, Filosofia, care a înlocuit înțelepciunea antică, a fost materia tuturor științelor (1): le-a purtat în adâncul ei, asemenea semințelor unei viitoare generații de cunoaștere, le-a educat cu mintea și le-a inspirat cu ideile sale. Dar când aceste semințe de cunoaștere în adâncul Filosofiei sunt mici,

καέ περγαστωζ εχοντα, τούτον δ'έν δίχγ γήσομεν γιλόαογον. de Rcp. V, 475. C.

(1) Naicat. se roagă despre 1, 5. Negue enien fuge de tine, o anume procreatoare a tuturor artelor lăudate, și parcă ar fi o părinte, pe care grecii o numesc γιλοσογίαν, ca să fie judecată de cei mai învățați oameni.

încetul cu încetul s-au dezvoltat și au crescut la nivelul științelor speciale, precum organele private sau organisme întregi; apoi au ocupat Sfere separate ale vieții, s-au stabilit pe propriile lor soluri și au

început o existență independentă, independentă de Filosofie. (1J. Cine are nevoie de dovezi palpabile ale acestui adevăr o va găsi în istoria oricărei doctrine care are caracter de gândire liberă. Fiecare ramură a cunoașterii își va conduce cercetătorul în regiunea Filosofiei antice, sau înțelepciunii: Poezia – la Orfeu, Muzeul și Linus - cei mai vechi moraliști și cosmogoniști; Biografie - pentru Ferskid, ogonistul și filozoful; Matematică și Astronomie - pentru Pitagora, preoții egipteni și magicienii perși; știința Elocvenței - la sofiști; Știința Naturii - la școlile de Filosofii ionieni etc.(2) Un observator atent va găsi în viața oricărei științe epoca în care a primit organizare privată și a început să existe independent.

(1) Criticul științific al fenomenelor mentale, prin analogie cu vârstele animalelor și ale oamenilor, numește aceasta „izolarea păianjenului” sau tranziția sa la „o stare de conștiință de sine”.

i9) Cicer. de Fin. V, 5. Ab bis (philosophie) oratorcs, ab bis i mp cráteres ac rcrum publicarnm principes extiteriint: ut ad mi -nora venîain, math ematici, poêtae, musici, medici denique ex hac tanquam ex omnium arlium officina profecti sunt. Strabon, în prefața Geografiei sale, spune că Geografia își datorează existența și Filosofiei.

Dar în măsura în care domeniul științei, care în elementele sale aparținea înțelepciunii antice sau Filosofiei, era constant delimitat în secțiuni separate și împărțit între păianjenii care au ajuns la conștiință, Sfera Filosofiei, aparent, a devenit din ce în ce mai stânjenită și subiecţii săi au fost abandonaţi.cercetarea s-a diminuat în Volumul şi cantitatea sa. Din aria sa a venit mai întâi tot ceea ce, la început fiind rodul speculației, ulterior, pe măsură ce observația s-a răspândit, a căpătat sensul de adevăruri private și experimentale; cumva, concepte despre Figura pământului, despre mișcarea corpurilor cerești, despre eclipsele solare și lunare, despre miturile religiei păgâne etc. (1): în al doilea rând, tot ceea ce înainte inconștient aspira la problema generală a înțelepciunii, iar apoi a fost aplicat la beneficiile vieții practice și a vizat scopuri private; cumva, Gramatica, Retorica, Medicina, Matematica etc. Astfel, conținutul Filosofiei, după Platonov Ave., se limita doar la Logica, sau Dialectică, Știință, Fizică și Politică, luate în sens larg (2). Dar aceste științe nu sunt pentru totdeauna

(1) Un exemplu de astfel de izolare a opiniilor private poate fi văzut în Fedroul lui Platon, p. 230.

(2) Cu toate acestea, trebuie remarcat că Platon nu a reprezentat aceste științe ca părți separate ale Filosofiei și cu greu a dat fiecăreia dintre ele, chiar și în idee, o organizare specială.

a rămas în domeniul Filosofiei. Aristotel, după ce a dezvoltat și definit Formele gândirii umane, a dat logicii existență conștientă; încât după aceea, nu numai în Evul Mediu, ci și în timpul nostru, i s-a atribuit demnitatea unei învățături propedeutice în raport cu toate științele și accesibilă minții celor mai tineri. Apoi Filosofii din secolele al VIII-lea și al XVI-lea, încercând să întemeieze moralitatea pe principiile șubrede ale experienței, au izolat Ithica; iar ea, ca liderul orb al orbului, a indus în eroare și a dus în rătăcire – până când mințile bine intenționate au ajuns la concluzia că numai Religia poate și trebuie să prescrie unei persoane regulile vieții și activității morale. În cele din urmă, epocii noastre i s-a oferit ocazia de a acorda științelor fizice o existență independentă de Filosofie. Deja Newton, care a combinat însă fizica cu filosofia, spunea adesea: „Fizica! Feriți-vă de metafizică!” – și astfel a început să insufle neîncrederea între aceste științe. Dar Schelling a contribuit în special la separarea decisivă și conștientă a științelor naturii de științele filozofice, care au trezit

zatsiyu. Ele se disting în lucrările lui Platon prin critica ulterioară. Vedere Istoria anticului a lui Ritter. Phil. · T. 1. p. 149. rus. traducere

) Lucrarea sa principală se intitulează: Philosophiae na turai is principia mathematics. Lond. 1687.

cu învăţătura sa, o dorinţă vie de a studia legile şi fenomenele naturii (1). De atunci, Știința Naturii s-a dezvoltat în multe ramuri private și în jumătate de secol a înregistrat succese incredibile în domeniul său. Cât despre Polylica; apoi, din cauza instabilității principiilor sale și a incertitudinii Formelor de viață socială pe care le deduce, ea a fost de mult alungată din sfera gândirii libere și este subordonată condițiilor societăților civile.

Și astfel, după ce a crescut toți păianjenii și le-a dat obiecte pentru activitate independentă, Filosofia, aparent, nu a păstrat nimic pentru ea însăși. S-ar putea crede că acum ea, neavând propriul ei domeniu, se află acum într-una sau alta Sferă a științei - non jain dominae, sed hospkis insfar, căruia i se acordă respectul cuvenit, dar nu are nevoie de el (2) . Acest respect se extinde uneori atât de departe încât depășește linia serioasă și se transformă în

(I, Vezi Knigs allg. Ilaiidwortcrb. d. Phil· Wissenseh. Art. Natili'wisscnscli.

(9) În acest timp ea (filozofia) a fost numită regina tuturor științelor și, cu siguranță, merita această onoare datorită importanței subiectului ei. Acum modctonul epocii îl aduce să-i arate tot disprețul, iar matrona se plânge, alungată și abandonată лvie Hecuba*· amodo maxima reriiin, tot generibus natisque potens nune trahor exul, inops. Ovidiu. metam. Kant. Voit, către Kr. dr V.

ironie, sau devine o parodie a adevăratei Filosofii. Nu mai spunem că astăzi există o Filosofie a istoriei, o Filosofie a chimiei, un Sistem filosofic de matematică, Metafizica finanțelor, Metafizica procedurii civile etc. subiectele în sine au fost publicate în Paris fashion and luxury (2). Din acest motiv, Schelling a remarcat bine (3) că cei mai noi nu numai că au coborât Filosofia din cer, ca Socrate, dar încearcă să o atragă în pivnițe și tarabe. În general, Filosofia este un cuvânt foarte răspândit în limbajul societăților noastre, probabil pentru că pare să dea sens atât vorbirii, cât și personalității vorbitorului (4). Dar este foarte probabil ca cu cât este folosit mai des, cu atât este mai puțin înțeles; cel puțin se poate spune despre el același lucru pe care Augustin a spus despre timp: si peto ex me quaerat, quid sit tempus, scio; si quae-renti explicare velina, nescio.

De fapt, cuvântul „Filosofie” ar fi de înțeles doar dacă în el,

<1) În Evul Mediu, alchimpst era numit pbilosohus per ignem; iar mai târziu, un adept al societăţii secrete philosoplius per initia-tioncm.

(2} Europ. Blatter 1824. Febr. S. 194.

(5) Uber d. Metbode d. acad. Studium, S. 40.

(4) Gcwolinlich glaubt der Mensch wenn er nur Worte hjjrt, Es müsse sich dabey noch auch wâs denkcn lassen. Omne ignotum pro magnifico est. Tacit" vit. Agr. c. 50.

la fel ca în numele altor ştiinţe era vizibil însuşi subiectul cercetării. Un singur sens etimologic este suficient pentru a înțelege că Gramatica vorbește despre elementele limbajului, Retorică - despre Formele cuvântului uman, Fizică - despre natură, Teologie - despre Dumnezeu etc. Dar ce concept despre subiectul Filosofie rezultă din etimologie? de numele lui ? Se știe că φιλοσοφία este iubirea de înțelepciune: iubirea și înțelepciunea sunt fenomene care sunt în sine indefinibile. Explicându-le în sens istoric – pentru că încă nu se poate explica altfel – vom ajunge la același rezultat că Filosofia este iubitoare de știință, prin ele dezvăluind natura în general, și de aceea trebuie să-și caute subiectul în diverse domenii ale științei. . Dar cu izolarea egoistă actuală a cunoașterii, ce știință va ceda Filosofiei onoarea succesului în propriile sale limite? Fiecare dintre ei filozofează atât cât și cât îi place: dar când vorbește despre orice roadă ale științei; atunci oamenii de știință atribuie de obicei aceste fructe eforturilor științelor private, și nu Filosofiei. Filosofie într-un astfel de caz ca geniul lui Socrate. pare a fi o figură oficială, ascunsă adânc, aproape dincolo de linia conștiinței de sine, în mintea unui cercetător al naturii.

Și astfel nici istoria, nici etimologia științei noastre nu-i determină subiectul, indiferent

*

din alte ramuri ale cunoaşterii. Prin urmare, când vine vorba de Filosofie, ca un păianjen separat, independent; atunci filozofii îi părăsesc adesea numele, iar nefilozofii se răzvrătesc împotriva validității conținutului său. Fichte (1) și alți gânditori germani, negăsind în numele Filosofiei niciun concept al subiectului ei, au încercat să nu deducă subiectul din nume, ci să caute numele subiectului sau după numele sistemelor lor pe care le-au exprimat. numai metoda și natura învățăturii și, prin urmare, cuvântul „Filosofie” „ au fost înlocuite cu cuvintele „Wissenscliaftslehre”, „System des transcen-dentalen Idealismus”, „Realidealismus” ilroch. (2J. Astfel, conținutul Filosofiei a devenit și mai incert și, aparent, nu depindea decât de direcția particulară a minții. O astfel de instabilitate a ei în condițiile fundamentale ale științei nu a fost în mod firesc plăcută celor care, sub numele de Filosof, nu au fost pe placul lor. gândit să vadă ceva pozitiv, dat, și, prin urmare, venerat Filosoful această știință goală, zadarnică, care discută totul și nu decide nimic definitiv (3).

(1) Uber d. BegriíT. d. W iss enseba fisi olire S. 17. 18. Schelling philos. Schrift. 1. 510. Siegwart Ilandb. d. teoretic. PJiilos. S. 4. Fr. H. Jacob i VVerhe. Theil II, S. 101.

(9) Totuși, chiar și la romani, Kbyupiliam (instit. orai, proem.) numea cuvântul „Filosofie” insolențissimum; Seneca (EpisL 5) - invRfosum; iar Epictet (Enchir. p. 68) i-a sfătuit pe studenții săi să nu fie numiți niciodată filozofi.

(5) Laktaishchy (instit. divin. HT, 2.) spune: quam inanis et

Opinii atât de degradante despre Filosofie, bazate de fapt pe inexpresivitatea numelui ei și pe faptul că istoria nu indică cu siguranță subiectul ei, transmit și mai mult interes problemei propuse: care ar trebui să fie exact conținutul Filosofiei? Și așa ne întoarcem din nou la rezolvarea acesteia, iar în acest scop avem în vedere două motive importante.

1) Când în Grecia au luat conștiință diverse științe și, devenind rapid izolate, s-au retras de legile universale ale vieții mintale și au fost îmbrăcate în forme topice arbitrare moarte; atunci Platon a încercat să insufle profesorilor lor că copiii, acţionând în mod conştient, trebuie totuşi însufleţiţi de spiritul materialului lor, că adevărata ştiinţă ar trebui să se bazeze pe Filosofie, iar adevărata Filosofie să fie formată din autocunoaştere (1). Acest nou subiect de cercetare filozofică, indicat de Platon, este un glorios γνώσ^τ σεαυ

falsa sit pliilosophia, ordîamur a communi pliilosophiac nomine, ut ipso capite destructo, facilitaor nobis aditus pateat ad exeidendun opte corpus. Unde probem magìs philosophi-am non esse sapientiam, quam ex ipsius nomine. Tertulian o urmărește și mai puternic, numindu-i pe filosofi famae ne-gotiatorcs, verborum operatores, rerum destructores, erroris amicos, veritatis interpollatores et furatorcs etc. Apol. c. 46.

(1) Această idee se repetă în multe dintre conversațiile lui Platon. Totuși, pentru a găsi o bază solidă pentru aceasta, este suficient să citești Ion și sfârșitul lui Fedru.

τον (1), după o lungă și nereușită examinare a naturii obiectivului în școlile ioniene, eleatice și doriane, a apărut ca o sământă de înțelepciune până acum necunoscută (2), inițial în mintea lui Socrate (3), a căzut. pe pământul fertil al gândirii grecești, mulți s-au dezvoltat în acest secol, și-au prins adânc rădăcinile în fundamentele tuturor științelor și, în cele din urmă, din vremea lui Wolf (4), s-au format într-o doctrină filozofică deosebită, cunoscută nouă sub numele de Psihologie. , sau în general - Antropologie. Este remarcabil că, în timp ce alte științe, care în antichitate constituiau cursul Filosofiei, au acționat puțin și s-au dezvoltat independent, știința autocunoașterii a acționat constant în domeniul cercetării filozofice și a servit aproape întotdeauna ca bază pentru ele (5) . Nu putea fi altfel. Aprofundarea în

(1) Platon indică această bază a învățăturii sale în Phaedrus r. 229. Fnlebe r. 284. Alcibiade I, b. 53. 65. urm. Khar-mide r. 170. Mishose r. 142. Republica a IV-a, p. 572.

(2) Din acest motiv au spus că a fost coborât din cer, divin.

(o) Xenoph. shetogh.

(4) Aristotel a scris și o carte despre suflet: și este mai potrivit să citim opera sa ca istoria (Iςορία) a sufletului, sau o parte a istoriei naturii.

(5) Unii filozofi germani au înțeles Psihologia ca pe o propedeutică a filosofiei (vezi Rheinhold Lehrbuch d. pbilo-sophisch-propädeutischen Psychologie und formalen Logik): dar în acest caz nu era vorba de știința autocunoașterii în general, ci numai pentru studiul fenomenelor mentale experimentale -

proprietățile și scopul autocunoașterii socratice și comparând-o cu imaginea anterioară a Filosofiei, observăm următoarea lege a dezvoltării istorice a Filosofiei. Înainte de Socrate, Filosofia s-a străduit de la periferie, formată de natura exterioară, spre centrul ei

- spiritul uman. În acest sens, raționamentul s-a dezvoltat și, intrând în conștiință, ca științe private, au apărut în suflet ca rezultate separate, discordante ale cunoașterii, deoarece le lipseau condițiile necesare de unitate ascunse în adâncul spiritului uman. Ei nu se puteau raporta nici la ei înșiși, nici la legea universală a existenței, despre care contemplatorul – omul – nu fusese încă explorat, și de aceea s-au dezintegrat ca atomii lui Leucippe și fiecare gânditor se uita, ca într-o oglindă, la ai lui. idee privată, considerând-o un adevăr indicator. Din acest punct de extremă fragmentare a cunoașterii, cu aportul însuși al unității lor subiective și universale, ea își deschide câmpul filozofiei socratice a cunoașterii de sine și merge într-un mod nou de la centrul centrului la periferie, adică , de la cunoașterea persoanei și nevoile ei esențiale până la cunoașterea naturii în general. Pe aici

cu to oft life. Totuși, Psihologia în acest din urmă sens nu poate decât să fie o știință filozofică, pentru că trebuie expuse neapărat fundamentele Filosofiei – de unde elementul ei esențial.

Krat și Platon au încercat să unească toate științele într-un întreg armonios și să le bazeze pe cunoașterea de sine, sau Filosofie, adică să proclame Filosofia, așa cum a făcut Fichte în secolul trecut, la gradul de știință (1), și prin aceasta revenirea la ea a drepturilor luate de la băutură cu izolare egoistă a cunoașterii. Astfel, știința autocunoașterii, conform concepției corecte a lui Socrate și Platon, nu poate părăsi sfera științelor filozofice fără a distruge esența Filosofiei însăși și fără a distruge sistemele întregii cunoștințe umane.

2) Este destul de adevărat că în natură nu există un singur tip de lucru, al cărui studiu să nu cadă în câmpul unor păianjeni; astfel încât Filosofia nu se va găsi aici un domeniu privat sau exclusiv. Dar trebuie remarcat faptul că fiecare știință examinează un anumit aspect al obiectelor, indiferent de alte aspecte ale existenței lor, și cu atât mai puțin dependente de ansamblu; astfel încât, atunci când iau în considerare ajutoare științifice pentru dezvoltarea oricărei ramuri a cunoașterii, se îndoiesc uneori dacă are nevoie de ajutorul unei alte științe. Este clar că o astfel de separare strânsă a sferelor științei poate avea loc numai în lumea fenomenelor, unde fiecare obiect își dezvăluie propria viață privată și poartă propria sa organizare privată. Prin urmare, toți păianjenii

(ï) Fichle über d Begriff d. Wisscnschaftslclirc, S. I0.

|;ei privesc fenomenele (1). Dar, având în vedere starea lor, desigur, necesară, este imposibil să ne gândim măcar la aducerea tradiției păianjenului într-un întreg armonios, corespunzător unității naturii. Vedem o dorință slabă pentru aceasta în așa-numitele tratamente

filosofice ale ramurilor individuale ale cunoașterii: dar nu își poate atinge niciodată scopul, deoarece este îndreptată mai mult spre particular decât spre general, cel puțin viziunea generală o subordonează unui scop special (2). Între timp, toate științele, precum și toate tipurile de viață fenomenală, în studiul căreia sunt angajați, trebuie să constituie un mare sistem și să fie o singură expresie a naturii. Această cerință este la fel de clar legitimă precum adevărul este că natura este una, că fiecare Fenomen particular este un rezultat definit al generalului, nerevelat, că ceva, conform ordinii naturale a lucrurilor, nu vine din nimic. Mai mult, cine știe cât de des un păianjen izolat, din cauza lipsei fizice

(1) De îndată ce păianjenul a devenit izolat, putem concluziona cu siguranță că operează în domeniul experienței, dar dimpotrivă: după ce a intrat în domeniul experienței, trebuie neapărat să devină izolat. Pentru a verifica acest adevăr, trebuie doar să rețineți că empiria peripatetică a fost un teren bogat de reproducere pentru știință.

(2) De exemplu, putem indica teoria Trench-ului. Ce este în domeniul Fizicii dacă nu o construcție ipotetică pentru explicarea fenomenelor naturale? Dar în știința adevărată nu ar trebui să existe loc pentru ipoteze.

legăturile filozofice dintre ei, îi contrazic pe alții și răstoarnă cu invidie roadele muncii lor (1)? Cât de des aceste contradicții creează un scepticism sumbru în spiritul uman și răspândesc o influență dezastruoasă chiar și asupra laturii morale și religioase a vieții umane (2)? O astfel de atitudine ostilă a oamenilor de știință cu experiență unii față de ceilalți și față de toată lumea în general față de practică depinde, printre altele, de incertitudinea principiilor lor, care de obicei sunt adevărate doar în Formă, iar materia lor este partea întunecată a cunoașterii, terra ignota! (3).

Considerând din acest punct de vedere întregul domeniu al științei, descoperim în el un domeniu nou, cel mai important |

(1, Ne putem imagina ce ciocnire ostilă trebuie să existe, de exemplu, între Fizica atomică și Fiziologia dinamică, între cel mai recent orientalism istoric și Teologia creştină, între teoria modernă a Geologiei și istoria mozaică ъ etc., mai ales când aceste învăţături sunt transmise de aceiaşi ascultători.Bieţii ascultători!în capul lor

----Haos, rudis indigestaque moles Nec quicquam, nisi pondus iners, congestaque eodem Non bene junctarum discordia semina rerum.

(2) Este remarcabil că Filosofia a căpătat și caracterul de indiferentism și deism — tocmai atunci când a coborât pe tărâmul experienței și a rătăcit mână în mână cu păianjeni privați. Așa era în epoca peripateticilor, a enciclopediștilor francezi și a cărților moralizatoare englezești.

(o) Acestea sunt de ex. început: „există materie înzestrată cu anumite forțe”, sau: „există forțe în natură. »

activitate - un astfel de domeniu în care mintea trebuie să reunească, să unească toate științele într-un întreg, sau ceea ce este același, să exploreze natura nu în anumite tipuri de fenomene, ci ca un întreg, ca o singură ființă, plină de viață și activitate diversă . În domeniul atomistic, începuturile și rezultatele studiilor individuale ar trebui să fie doar materiale care trebuie să fie armonizate între ele și să creeze un sistem coerent din ele. De aceea nu este aici. Locurile pot fi indivizibile, dar numai prin legăturile lor: fiind comparate între ele, ele sunt reproduse, adică, păstrându-și conținutul, primesc o nouă Formă de relații corespunzătoare vieții generale a naturii. Existența indivizibililor în acest domeniu este cu atât mai puțin adecvată cu cât reproducerea lor aici nu este mecanică, nici chimică și nu dimanică, ci mentală, în care semnele exterioare ale unui obiect își pierd din importanță.Dar pentru a aduce rezultatele particulare ale cunoașterii, și, în consecință, fenomenele particulare ale naturii, la adevărul general ѣ și la existența generală a lucrurilor, înseamnă deja ridicarea deasupra experienței, în care totul este izolat, și intrarea în domeniul metafizicului, Regiunea Metafizicii, în ciuda faptului că mulți ,

(1) Oamenii care au o înțelegere a esenței filozofiei și care au auzit doar că ea examinează toate salya din ssbg, uneori întreabă: ce este acest lucru sau acel lucru salya în sine? Nu există nimic care să răspundă la o astfel de întrebare, cu excepția faptului că subiectul însuși este. Nu poate exista de la sine.

din cauza unor neînțelegeri ciudate, ei îl consideră un pământ al întunericului veșnic și al viselor filosofice, nu recunoaștem regiunea ca fiind prea înaltă și inaccesibilă; pentru că fiecare persoană își petrece cel puțin jumătate din viață în ea. Oricine, în orice sferă, se gândește la lucruri, adică înțelege relația și legătura lor reciprocă: el are deja de-a face cu metafizicul; În acest caz, sentimentele nu au nimic de-a face; Ei și-au terminat deja munca și și-au transmis impresiile rațiunii.

Totuși, pentru a ne forma un concept mai clar și, dacă este posibil, complet al metafizicului, trebuie să îl considerăm 1) în raport cu Fizicul și Spiritualul; 2) în raport cu subiectul şi obiectul.

1) Fizicul, în opinia noastră, este acela care, indiferent cum ar exista în sine, își dezvăluie în mod natural existența prin fizionomie exterioară, tactilă, iar ca fenomen poate fi adus în mod natural sau artificial sub cel puțin un organ din cele cinci simțuri. . Prin urmare, cu conceptul de Fizic, referirile la materie, limită, finitudine, limitare, indivizibilitate etc. sunt inevitabil conectate.

O persoană examinează această diversitate de fizionomii, cunoaște un copac ca un copac, o piatră ca o piatră, apa ca apă etc. Dar dacă ar trece în revistă toate lucrurile din natura fizică, dacă ar fi așa

le cunoștea bine fizionomiile trecute, prezente și viitoare, la fel cum o persoană alfabetizată cunoaște formele literelor alfabetului; chiar și atunci, cunoscându-le separat, separat, fără legătură, fără relații, el s-ar afla în continuare în afara domeniului Metafizicii. Dimpotrivă, considerăm spiritual ceea ce, prin însăși natura ființei sale, adică prin spiritualitatea sa, nu poate și nu are nevoie să se manifeste fizic sau în orice alte organizații. Cu conceptul de spiritual combinăm plinătatea celor mai înalte perfecțiuni, de la care nimic nu poate fi luat și la care nu este nimic de adăugat. În consecință, spiritualului nu este caracteristic să crească, să scadă, să se despartă sau să se unească; ea nu poate fi împărțită în ființă și activitate, în existență și cunoaștere, nici în noumen și fenomen, ci este întotdeauna una, neschimbabilă, necorporală, fără formă. Din acest motiv, filozofii numesc pe bună dreptate spiritualul absolut, necondiționat, infinit etc. Dar un singur filosof, vorbind metafizic despre spiritual, nu s-a ridicat la contemplarea reală a spiritualității și nici măcar o singură Metafizică nu a introdus cu adevărat spiritual în câmpul cercetării sale; deoarece este deasupra condiţiilor existenţei şi activităţii umane.

Și deci metafizicul nu este nici fizic, nici spiritual. Din conceptele pe care le-am compilat despre fizic și spiritual, este clar că este mai înalt decât primul și mai jos decât ultimul. Cum poate cineva să-i determine sensul și să-i găsească sfera? Physp-

Spiritualul și spiritualul, în esență, se opun reciproc și trecerea de la unul la altul este, aparent, complet imposibilă. Dar în ciuda asta. experiența arată că acestea sunt conectate reciproc și sunt exprimate în rezultate comune ambelor. Primul, cel mai evident rezultat al limitării lor reciproce este omul însuși, care desigur nu poate fi numit nici fizic, nici spiritual, dar în care, ca o singură ființă, se reflectă ambele. Același lucru trebuie spus despre orice activitate strict umană: fără îndoială, Pictul nu o recunoaște nici ca fiind pur fizică, deoarece baza ei se află în ființa subiectului, nici pur spirituală, pentru că este indisolubil legată de lumea fenomenelor. ; Totuși, toată lumea va observa asta în gândire. sentimentele, dorințele și aspirațiile unei persoane sunt ceva din lumea fizică, caracterizată de spirituală. Astfel, omul și toată activitatea umană formează o nouă Sferă a vieții, mijlocind între zonele opuse ale Fizicului și Spiritualului și dezvoltându-se din ambele. De aici rezultă clar ce înțelegem prin denumirea de metafizic: nu ceea ce este accesibil simțurilor și nu ceea ce este spirit, ci ceea ce intră în sfera existenței și activității umane din ambele principii și care, reprodusă într-un nou serie de ființe, este suprasensibil și reflectă în sine principiile din care s-a dezvoltat.

2) Fizicul și spiritual, intrând în natura omului și în activitatea sa, există totuși în mod obiectiv, în sine, indiferent de participarea lor la existența umană. Dar existând obiectiv, ei nu mai pot să nu se deosebească de ei înșiși prin acea combinație internă prin care ne alcătuiau natura; pentru că, fiind uniți interior în noi, și devenind subiectul nostru inseparabil, conștienți de noi înșine ca noi înșine, am dat existență lumii suprasensibile, diferită de cea fizică și spirituală. Astfel, relația directă dintre subiect și obiect în materie de cunoaștere, la fel ca relația directă anterior dintre Fizic și Spiritual în ființă, a dispărut complet și presupunerea de a recunoaște un obiect ca obiect sau de a înțelege cum un lucrul există în sine, înseamnă că există pretenția zadarnică a scolasticii. Astfel o persoană o cunoaște pe Meleda și dintre toate cunoștințele sale nu există nici una în care să nu existe ceva atât din partea lumii obiective, cât și din partea subiectului; în toate Formele subiective ale activității noastre mentale, morale și estetice există un conținut pe care, evident, l-am împrumutat din natura exterioară. În consecință, există o nouă lume între subiect și obiect, ca o condiție pentru legătura lor reciprocă? - o lume care, în sine, nefiind nici subiectivă, nici obiectivă, se dezvoltă din elementele ambelor.

o alta. De aici este din nou clar ce înțelegem prin denumirea de metafizic: și non-subiecți, reprezentări pur formale ale sinelui nostru, nu păduchiul în sine, ci regnul gândirii, organizate din elementele lor, subiectul-obiect, combinând lor. realități, într-un cuvânt: imaginabile, care leagă interiorul cu exteriorul, cunoașterea cu ființa (1).

Deci se definește subiectul Filosofiei: autocunoașterea și studiul totul în ansamblu, ca o singură ființă, plină de viață și activitate diversă, apoi ansamblul, studiul lumii metafizice, deoarece este suprasensibil și concepebil - acestea sunt punctele esențiale ale conținutului său! Este evident că primul dintre ele se află în al doilea; căci a examina totul ca unul înseamnă a da loc întregului şi naturii umane. Omul este și o ființă metafizică, adică intră în domeniul suprasensibilului și al imaginabilului. Prin urmare, subiectul Filosofie ar trebui considerat ca fiind ultimul ei moment; iar primul, așa cum vom vedea mai jos, ar trebui să fie fundația sa și să garanteze rezistența întregii structuri.

(1) Schelling, privind lumea din partea unei Ființe absolute, a ajuns la concluzia că gândirea divină este deja ființă: dimpotrivă, noi, având un punct de vedere asupra lumii în om, trebuie să spunem invers - că fiinţa însăşi pentru noi în materie de cunoaştere este doar .pyelglt/og.

METODĂ DE FILOZOFIE.

Sub denumirea de metode în general, după sensul etimologic al acestui cuvânt (Detoe și bbid), se înțelege o modalitate de a stabili succesiunea și dependența adevărurilor care alcătuiesc o știință cunoscută; adică metoda determină cursul sau ordinea concluziei despre un fel de subiect științific - o formă de știință (!}).

(i) Acesta nu este locul pentru a expune conceptul de metodă, deoarece mai sus sunt conceptele de Fizic, suprasensibil și spiritual, sau dedesubt sunt conceptele de idee, sistem etc. : facem asta pentru că nu ne asumăm un curs de Logică propedeutică, și cu atât mai mult pentru că în propedeutica filozofică aceleași obiecte logice și ontologice sunt uneori definite diferit.

După ce am găsit subiectul de Filosofie, noi, stabilind una sau alta metodă, trebuie să pregătim o Formă pentru aceasta. Dar cu acest gând apare de obicei întrebarea: Forma se caută din materie, sau se caută materia din Formă, atunci când se dorește să construiască ceva real-formal?

Acordând atenție metodelor de dezvoltare a anumitor păianjeni, observăm că în ei un obiect cunoscut nu are o legătură necesară cu o formă cunoscută. O știință particulară poate fi fie o simplă prezentare aforistică a Faptelor, fie un lanț continuu de elemente științifice. Forma de primul fel este absența metodelor (1); deoarece nu presupune o corelare internă a datelor și nu-și îmbrățișează subiectul ca un întreg: aici materia primează asupra Formei. Forma de al doilea fel este stabilită numai prin metoda logică, care întemeiază legătura adevărurilor nu pe esenţa lor, ci pe legile gândirii; şi de aceea concluzionează în felul următor: dacă o poziţie cunoscută este un început, sau o premisă; atunci acest lucru ar trebui dedus din ea, și nu altceva

(1) Lipsa metodelor, conform opiniei nationale, nu este un neajuns al lucrarii deoarece; metodic, în conținutul său, este uneori mult mai bun decât metodic. Dar asemănătoare. Este întotdeauna mai potrivit să considerăm operele ca materiale ale științei decât ca știința însăși.

concluzie. Dar din moment ce în științele private există întotdeauna posibilitatea de a schimba principiile; apoi odată cu ele rezultatele înseși se schimbă în mod natural (2) - și Forma științei, ca și lumea lui Hercule, capătă caracter de perpetui fluxijs, adică domină complet materia. Pentru a echilibra și conecta în interior forma și conținutul anumitor științe, oamenii de știință moderni au apelat la metoda de construcție, care, bazându-se în principal pe ideea de știință, în

consecință, pe latura sa reală, încearcă să dezvolte forma însăși din aceasta. Dar această metodă are și dezavantaje importante. Totuşi, întrucât aici se ia în calcul ideea - o condiţie necesară, după cum vom vedea mai târziu, pentru determinarea Formei Filosofiilor; apoi înainte de a arăta inconvenientele metodelor de construcție, vom încerca să dezvăluim sensul ideilor în domeniul științei.

O idee în general este o privire (ιδέα din ιδεΐν) la un * obiect. Dar în domeniul forțelor teoretice contemplăm un obiect în două moduri: în primul rând, prin simțire (intuto sensitiva); simțindu-l sub condiția Formelor planetare ale existenței sale, în al doilea rând cu mintea (contem-platio ralionis), Când o vedem fără formă ca simplă, dar cu adevărat plină și strălucitoare.

(Q) Deci, de exemplu în fizică, conceptul de forță este uneori derivat din conceptul de materie; iar uneori invers: existenţa materiei se explică din existenţa forţelor.

gândirea.* Viziunea de primul fel nu este, evident, o idee, deoarece se poate adresa numai indivizibilului și îi este complet subordonată; dimpotrivă, punctul de vedere al celui de-al doilea fel este într-adevăr o idee; deoarece se ocupă de întregul indivizibil în orice sferă a naturii, sau de un obiect cunoscut, trebuie deci să se manifeste numai în gândire și liber. Pentru a înțelege corect sensul unei idei, trebuie să ne imaginăm dorința minții de a vedea un întreg sau o specie - direct, indiferent de condițiile manifestării acesteia și, în plus, uno intuita - mai complet decât modul în care vedem un lucru. care este supus simțurilor; pentru că doar o latură a unui obiect este accesibilă simțurilor, dar mintea vrea să-l contemple dintr-o dată, ca pe un singur lucru, fără să se oprească în nicio latură, la niciun anume. Dar este întotdeauna posibil acest lucru pentru minte și în ce măsură? - Dacă se uită cu adevărat la toată existența; atunci nimic, desigur, nu îi limitează viziunea și îi pune ideile în relație. În acest caz, mintea depinde de ea însăși și acționează cu deplină libertate. Dimpotrivă, când obiectul contemplației sale este o anumită Sferă a naturii; atunci dorința de a-l vedea ca pe un singur lucru este în mod necesar dependentă de alte sfere de existență înrudite; altfel punctul lui de vedere ar putea fi incompatibil cu natura. În acest caz, ideea minții devine limitată și în captivitate

trebuie să apeleze la experienţă pentru a găsi în ea elementele dezvoltării ei. Prin urmare, ultima idee se numește particulară sau experimentală, iar prima - generală sau mentală.

După ce am determinat astfel sensul unei idei, experimental și mental, ne întoarcem la metoda de construcție și constatăm că aceasta nu garantează corectitudinea ideii sale, care în știința privată, așa cum s-a spus mai sus, este întotdeauna compilată pe baza de experiență și,

prin urmare, urmează una sau alta evaluare a Faptelor, în funcție de direcția personală și convingerile subiectului; 2) pierde din vedere faptul că dezvăluirea completă și completă a datelor nu este posibilă în nicio ramură a cunoașterii; și, prin urmare, în ideea unei științe separate există întotdeauna o lipsă vizibilă de realitate și, odată cu dezvoltarea ei, ajutorul metodelor logice este uneori necesar. Așadar, în orice lucrare de erudiție, executată după metoda de construcție, subiectul cel mai controversat este sensul Faptelor, iar cel mai obositor studiu sunt acele raționamente ale scriitorului, cu care încearcă să compenseze lipsa lor.

Cu toate acestea, în ciuda unor asemenea inconveniente ale metodelor de construcție din științele private, ea pare a fi aplicabilă în special dezvoltării Filosofiei, astfel încât Filosofia, în raport cu metoda ei, este uneori numită construcția ideilor (constructio idearum). Această idee ar putea fi confirmată de faptul că fiecare știință privată, organizație

pe baza metodei de construcție, trebuie relevat din idee; iar sarcina Filosofiei este de a aduce toate științele particulare într-un întreg armonios; Prin urmare, Filosofia este obligată să combine armonios, adică să-și construiască ideile. Dar trebuie remarcat că atunci când se vorbește despre construcția de idei în domeniul Filosofiei; atunci la baza ei se presupune din nou o idee; iar această idee, ca bază a ideilor, trebuie să fie în mod natural mai presus decât experiența și nu poate depinde de ramuri private ale cunoașterii. Prima se referă la cele din urmă nu pentru că s-au manifestat cumva în experiență, ci pentru că decurg din prima, chiar dacă experiența le-a reprezentat existența într-o formă diferită. Prin urmare, aici este nevoie de dezvoltare, nu de construcție.

Și astfel, căutând metodele Filosofiei prin negație, am ajuns în sfârșit la adevărul pozitiv că Forma științei noastre trebuie să fie derivată din ideea ei și că această idee nu este o idealizare a conceptelor dobândite prin experiență, ci o contemplare directă a adevărului în conformitate cu natura minții. Și ce înseamnă a deriva Forma Filosofiei din ideea ei? - În fiecare * idee chiar experimentală, numai dacă este transferată cu adevărat din Sfera Conceptelor în domeniul minții și își poartă corect numele, există un singur conținut și o formă a întregului care ar trebui dezvoltată din ea. În mod ideal, vedem un obiect în afara condițiilor sale obișnuite

a ființei, accesibilă conceptului și simțirii: în idee este un gând simplu, dar real, în care este imposibil să se separe Forma de conținut. Aceasta este ideea lui Platon despre omul drept, sau ideea stoicilor despre înțelept: aceasta este o contemplare mentală directă a sidahului moral, care nu poate fi subsumată nici unei vieți private, nici unei imagini a activității experimentale. a unei persoane; acesta

este un gând real existent în sine, adică având existența ca Formă și Forma ca ființă. Prin urmare, atunci când din ideea de Filosofie vor să-și dezvolte Forma; atunci chiar prin acest act trebuie să se realizeze și dezvoltarea subiectului său. , și invers: odată cu dezvoltarea subiectului de Filosofie, Forma ei se dezvoltă în mod necesar, adică cea din urmă este determinată mai întâi, iar cea dintâi este determinată de cea din urmă și ambele aceste condiții constituie una. Întrucât am găsit și definit deja subiectul Filosofiei; apoi, pentru a verifica concluzia noastră prezentă, merită doar să ne gândim dacă, împreună cu obiectul, i-am definit de fapt Forma. S-a spus mai sus că subiectul Filosofiei este autocunoașterea și lumea metafizicii, sau imaginabilul, că mintea filozofatoare trebuie, pe baza cunoașterii de sine, să unească toți păianjenii într-un singur întreg, sau, ceea ce este și la fel, explorați natura ca un sistem de ființă, plin de viață diversă. Dar este clar că nu se poate exprima acest mare sistem fără un sistem; și invers: machiaj

Un sistem corect de cunoaștere despre întreaga ființă indivizibilă a naturii este imposibil fără a-și exprima prin el existența noumenală. Astfel, atât subiectul cât și Forma Filosofiei, întrucât Filosofia trebuie dezvoltată dintr-o idee, sunt unul și același sistem. Această concluzie va fi dincolo de orice îndoială când ne amintim că sistemul ființei, în măsura în care ființa este gândită ca un tot armonios, și sistemul de cunoaștere despre ființă, în măsura în care gânditorul îl gândește și la el ca un întreg, converg într-unul. de conceput, deci într-un singur sistem. Și astfel metoda Filosofiei, prin însăși esența ideii și subiectului ei, trebuie și exclusiv să fie o metodă sistematică.

Dar împotriva acestei concluzii pe care am tras-o, se poate spune că Istoria prezintă uneori viziuni filozofice în Forme deloc sistematice: de exemplu. învățăturile lui Socrate și Platon sunt prezentate în conversații, speculațiile lui Platper și Butevek - în aforisme etc. Pentru a rezolva această obiecție, trebuie să arătăm ce înțelegem prin denumirea de sistem, sau prezentarea sistematică a științei.

Un sistem din domeniul științei se numește o metodă sau o imagine a conexiunii reciproce a cunoștințelor într-un întreg științific. Este evident că acest concept de sistem poate fi satisfăcut prin orice metodă din orice știință, deoarece determină doar Forma întregului, indiferent de

legatura cu continutul. Dar nu așa trebuie să fie înțeles sistemul Filosofiei: fiind o expresie a unui sistem al imaginabilului sau suprasensibilului, este un întreg, dezvoltat din ideea reală a naturii și unind în sine cunoștințele individuale - organic, ca membrii impregnați de o singură viață comună, în conformitate cu legătura primordială a prototipurilor lor în natură ҍ . Fiind reală, adică

inseparabilă de obiect, ea nu-și pierde sensul nici în situații particulare, în afara coerenței lor logice, așa cum organele separate ale unui organism cunoscut nu își pierd semnele relației lor reciproce. Într-un sistem adevărat de Filosofie, principalul nu este modul în care învățăturile urmează una după alta, ci dacă ele corespund una cu cealaltă, dacă sunt compatibile în același corp de știință. Amestecând sau împrăștiind prevederile întregului logic, noi, împreună cu Forma ei, i-am distruge conținutul, deoarece adevărul gândurilor din ea se bazează doar pe legătura lor formală: dimpotrivă, prin prezentarea în amestec sau fragmentar a prevederilor. a unui sistem dezvoltat dintr-o idee reală a naturii, nu le-am dăuna deloc adevărului, pentru că ei înșiși indică locul lor cuvenit în întregul armonios. Din acest motiv, critica atentă poate adesea concluziona corect din câteva fragmente dintr-o lucrare scrisă de un adevărat filozof.

mu și caracterul învățăturii sale complete. Citind operele lui Platon, nu l-am fi recunoscut niciodată ca filozof dacă Filosofia nu s-ar fi regăsit în lucrările sale, adică dacă nu ar fi existat o unitate de idee în ele și în dezvoltarea acestei idei de un sistem armonios al naturii. Din acest punct de vedere al sistemului, Filosofia însăși diferă de Filosofie. Se poate filosofa și nu fi filosof: dar fiind filosof, nu se poate să nu filosofeze. Un filozof nu este cineva care filosofează despre ceva sau ceva; care, din întâmplare, adică prin aranjarea logică a adevărurilor sau prin ciocnirea pasiunilor, este un emrist și un idealist, un deist și un supranaturalist: dar unul a cărui filozofie este expresia unei idei neschimbate despre lume și viața și dorința de a dezvolta această idee într-un întreg sistematic. Prin urmare, gândirea lui Montan și Pascal, întărirea lui Volter și a lui Rousseau, respingerea efemeră și rătăcirea tuturor filozofilor ex libro, suntem de acord să numim filozof, sau manifestarea unor minți diverse și incitante, dar niciodată onorați cu denumirea filozofiei.

Totuşi, fără a abandona realitatea sa, sistemul filosofic urmează în cea mai mare parte metoda logică; adică la prezentarea acestuia se acordă atenție nu numai corelației organice, sau consistenței reale a departamentului

cunoștințe noi, dar și dependența lor logică. Scopul pentru care se face aceasta nu este acela de a dovedi adevărul, pentru că Forma, în sine, nu dovedește nimic, ci de a o prezenta în cea mai clară lumină pentru înțelegere, care o acceptă mai ușor prin cursul logic al conceptelor. După cum se știe, există două astfel de moduri: rațiunea cunoaște adevărul sau prin acceptarea elementelor individuale de cunoaștere și prin combinarea lor într-un întreg logic; sau, dimpotrivă, prin acceptarea întregului şi prin rezoluţia lui la elemente individuale. În primul caz, el trece de la rezultate la fundament, sau de la fenomene la începutul lor; în al doilea - de la bază la rezultate, sau de la început la fenomenele sale. Acea cale se

numește sinteză, iar aceasta se numește analiză; iar ambele sunt metode de activitate ale aceleiaşi metode logice. Considerăm inutil să rezolvăm întrebarea: atunci când prezentăm Filosofia, este mai bine să ne mulțumim doar cu consistența reală a învățăturilor, sau ar trebui să ne îngrijim și de construcția lor logică? Se știe că prezentarea cercetării filosofice dialogic, aforistic, sub formă de reflecții libere, povestiri, povestiri etc., presupune epoca deja matură a Filosofiei, sau, după spusele lui Platon, servește să-i amintească bătrânului de adevăruri cunoscute anterior nykh. Dar încă nu avem nimic de reținut în acest domeniu; Filosofia noastră este încă în copilărie și are nevoie

într-un fir logic. Prin urmare, ne propunem să prezentăm sistemul real al lumii noumenale în Formele arhitectonicii bazate științific.

III

ÎNCEPUTUL FILOZOFIEI.

Întrucât introducerea noastră este un prolog la o prezentare sistematică a Filosofiei, în care cunoștințele despre existența armonioasă a lumii ar trebui să formeze un întreg armonios; atunci se pune inevitabil întrebarea despre începutul sistemului, de care depinde nu numai demnitatea, ci și însăși posibilitatea unui întreg sistematic. Prin urmare, acum intenționăm să găsim și să stabilim începutul cercetării noastre.

Principiul (principium) se numește în general un astfel de principiu din care urmează și este explicat în mod consecvent tot ceea ce este conținut în sfera existenței cunoscute. Sau cu alte cuvinte: începutul este adevărul de la care subiectul gânditor începe o serie de concluzii și concluzii despre

vreun subiect. Acest concept presupune că în adevărul original trebuie să fie ascuns cu siguranță un motiv pentru care mintea îl ia drept început și de ce toate celelalte adevăruri pot și sunt de fapt deduse din el: fără un astfel de motiv, începutul sistemului ar fi complet. arbitrar. A-l deschide și a-l abstrage de toate particularitățile teoretice și morale caracteristice unei persoane celebre înseamnă a indica trăsăturile esențiale ale începutului în general, prin care se poate găsi și stabili oricând atunci când se angajează într-o prezentare sistematică a oricărui subiect. Motivul pentru care un adevăr cunoscut este înțeles în sensul unui principiu depinde fără îndoială parțial de subiectul gânditor, parțial de obiectul

gândibilului. Principiul, dacă ne putem permite o imagine matematică a reprezentării, este o gândire/medie proporțională între unul și celălalt: cu cât mai multă subiectivitate în ea, cu atât mai puțină obiectivitate, și invers - cu cât mai multă obiectivitate, cu atât mai puțină subiectivitate; astfel încât, dacă vreo parte a acesteia este = 0, atunci va deveni fie pur subiectivă, fie pur obiectivă, adică va merge la extrem și își va pierde demnitatea divergentă. Pe baza acestei remarci, nu este greu de determinat trăsăturile esențiale ale adevăratului început; trebuie doar să nivelați mental fiecare dintre elementele sale la zero și de la

urmați proprietățile elementului opus și apoi puneți în proporție ambele elemente opuse, studiate corect.

Și deci să presupunem mai întâi că latura obiectivă a începutului = O, adică lăsăm ființa și proprietățile ei să depind doar de minte. Este evident că mintea în acest caz își va urma exclusiv propria lege și va dezvolta subiectul științei în sine. Dar oricât s-ar construi știința în profunzimea subiectului, o serie de concluzii ale ei presupune întotdeauna un prim adevăr pe care mintea s-ar putea sprijini ca fundament solid și care ar servi drept începutul întregului său sistematic; În consecință, proprietatea subiectivă generală a începutului este că este primul adevăr. Poziția, care este venerată mai întâi în arhitectura științifică, este de obicei înțeleasă de idealiști într-un dublu sens - ca absolut și ca relativ: absolutul, în opinia lor, este un copil, indirect inerent minții, cunoscut în sine și neavând. nevoia de dovezi; dimpotrivă, relativul este deja derivat din absolut și ocupă primul loc într-o anumită ramură a cunoașterii sau chiar într-o anumită argumentare. Este corectă această împărțire? - Nimeni, desigur, nu va nega existența adevărurilor care nu au nevoie de dovezi, sau care nu pot fi dovedite; dar nu vedem încă de ce acest lucru este negat

proprietatea naturală dă dreptul de a le numi absolute. După înțelegerea noastră, aici se află aceeași greșeală pe care au suferit-o fizicienii și atomiștii antici când, negăsind modalități de a descompune un element sau atom cunoscut, le-au acceptat ca principii absolute. Gândirea umană se poate dezvolta la infinit, poate analiza elementele cunoașterii până la infinit - și această posibilitate în domeniul științei și al vorbirii, să presupunem, depinde de un adevăr direct inerent minții: dar nu este primul adevăr, în rândul său, condiționat de însăși esența omului? Dacă este stipulat: atunci trebuie să remarcăm că ființa noastră nu se limitează la finit și nu conține infinitul și nu se oprește în timp și nu umple eternitatea cu ea însăși, de aceea în niciun caz nu este absolută. Și când natura nu poate fi considerată absolută; atunci cum poate cineva să-și derive activitatea de la începutul ei absolut? Absolutul este întotdeauna același; dar dacă ființa este mai perfectă, atunci poziția numită

absolută, de ce să nu devină într-o zi și mai absolută? Aceste dificultăți ar putea fi evitate doar prin următoarea limitare: începutul absolut, de exemplu. Eu sunt eu (A = A), în ciuda oricărei dezvoltări a naturii umane, rămâne întotdeauna același în formă, logic: în acest caz, orice expresie a legii identității ar fi egală cu absolută.

culcați și ar putea servi și ca început al sistemului. Și astfel, căutând proprietățile subiective ale începutului, devenim cu un grad mai jos decât idealiștii și în primul adevăr vedem un principiu - nu absolut și relativ, ci fie filozofic, fie stratificat. Ca principiu filozofic, în opinia noastră, trebuie să onorăm ceea ce este cunoscut în mod direct - nu minții, ci omului în general și care nu poate fi dovedit - nu pentru că se presupune că este necondiționat, ci pentru că condițiile sale sunt inaccesibile. cunoașterii directe.Dimpotrivă, cunoașterea directă nu poate fi în niciun caz atribuită unui principiu științific, chiar dacă ea stă la baza unei prezentări sistematice a unei întregi științe și chiar dacă această știință a constituit o ramură a filosofiei însăși; deoarece începutul unei ramuri separate de cunoaștere, dând direcție dezvoltării unui subiect mai mult sau mai puțin particular, trebuie să fie în mod necesar condiționat de o condiție-centru generală - începutul filozofic și din el să-și împrumute forța (1J. Distingând în acest cale -

(i) Limitarea subiectelor științifice poate fi reprezentată într-o progresie nesfârșită: plecând de la primul adevăr în sens filozofic, adică de la adevărul pur subiectiv și direct cunoscut, se merge mai departe; cu cât subiectele de studiu se ramifică, la fel ca în atmosferă, cu atât mai departe; Razele soarelui sunt mai fragmentate și toate direcțiile lor particulare sunt confirmate de

4

totodată, primul adevăr în sens filozofic, adică adevărul imediat inerent omului, din principiile inerente științelor private, deși am limitat deja destul de mult sfera subiectivă în care trebuie să căutăm începutul Filosofia, încă nu putem indica chiar începutul ei; pentru că în subiectul uman, aparent, mult are dreptul la cunoaștere imediată. Debordările activității noastre interioare sunt atât de rapide, nuanțele particulare ale gândurilor, sentimentelor și dorințelor sunt atât de discrete, succesiunea fenomenelor mentale și dependența lor, una de alta, este atât de evazivă încât este dificil să decidem ce este imediat și ceea ce ne este cunoscut indirect în noi înșine. Prin urmare, filozofii, având în vedere aceeași proprietate subiectivă a începutului, și-au bazat sistemele fie pe sentimente animale sau fizice, apoi pe sentimente estetice și morale, apoi pe gândire și ființă, apoi pe ideea lui Dumnezeu și postulatele lui. legea, atunci

a început cumva. Este evident că sensul subiectiv al acestor principii va fi în raport invers cu limitarea obiectelor lor, și anume: cu cât obiectul este mai limitat, cu atât mai puțin ar trebui să existe proprietăți subiective și distincție la începutul lui; pentru ca în cele din urmă să poată ieși complet din Sfera subiectului, să rupă complet legătura cu Filosofia și să-și piardă semnificația în agregatul „actelor reprezentate de lumea experienței. Acesta este modul de izolare a cunoștințelor. Vezi pagina 15 de mai sus.

asupra conștiinței și conștiinței. Deși din aceste temeiuri complet diferite este posibil să se excludă unele care contrazic în mod clar conceptul de prim adevăr subiectiv (1); cu toate acestea, va fi încă necunoscut cum să arate suficiența sau insuficiența altora. Pentru a depăși această dificultate, stabilim două semne necesare de adevăr direct inerente unei persoane: un astfel de adevăr trebuie, fără îndoială, să fie clar în sine și în mod egal inerent tuturor oamenilor. Aplicând aceste semne fundamentelor subiective ale filozofilor enumerate mai sus, toată lumea va vedea că aproape toate sunt fie întunecate și eronate, fie nu sunt la fel de evidente pentru toată lumea. Fără îndoială că simțirea în viața noastră mentală este un motor fundamental și foarte puternic: este mai puternic decât voința cea mai puternică, mai rapid decât gândul cel mai ușor; ea precede toată activitatea noastră internă și, dându-i energie, nu se supune nici unei teorii.

(1) Consider că aceste temeiuri sunt: 1) Condillac, deoarece sentimentul animal, sau senzualitatea, întrucât este ceva mai mult decât simplul proces de acceptare a impresiilor, este condiționat în mod necesar de conștiință și fără de care dezvoltarea sentimentului până la gradul de cunoașterea este imposibilă; 2) Carteziană, pentru că într-un anumit început - cogito, ergo sum? – gândirea este întotdeauna precedată de conștiință 3 – conscius mihi sum me cogitare. Filosofii francezi moderni încearcă să-i atribuie lui Descartes începutul conștiinței; dar în lucrările sale filozofice nu există nicio bază pentru aceasta.

reticul și Formele sale morale. Sentimentul nu tolerează nici dovada, nici infirmarea: înaintea sugestiilor sale, ambele sunt la fel de slabe. Același lucru ar trebui spus despre postulatele legii. Cu toții aprobăm în interior ceea ce este drept și cinstit, toți ne străduim pentru adevăr și bunătate. Aceste aspirații din natura noastră sunt cele mai profunde dintre toate: ele apar din însăși esența ei și se ramifică în toate tipurile de activități ale noastre. Cu ei ne naștem și murim, cu ei ne împodobim existența, cu ei săvârșim fapte lăudabile în domeniul adevărului și al virtuții. În cele din urmă, vom spune același lucru despre ideea lui Dumnezeu. Este imposibil să ne imaginăm o ființă rațională care, intrând în sine, nu ar simți nevoia să recunoască existența celei mai înalte înțelepciuni. Necesitatea acestei

cerințe este evidentă nu atât în istoria omenirii, cât în însăși natura omului: ea este rezultatul nu al cercetării științifice, ci al unei priviri simple, dezinteresate asupra propriei persoane. S-ar părea că aceste figuri interne din ființa noastră pot fi cel mai bine organe ale adevărului direct inerente omului și dau un început solid Filosofiei - mai ales că ele caracterizează nu viața, nu cunoașterea sau dorința, ci însăși ființa noastră. Dar ce minte pământească poate, cu lumina ei slabă, să risipească întunericul în care acţionează şi să dezvăluie pe deplin sensul sugestiilor lor? Sugestii de sentiment și aspirații ale spiritului

bineînțeles, ne sunt cunoscute direct: dar interpretarea și aplicarea lor la anumite particularități din viața noastră mentală și morală nu poate fi rodul complet matur al unei științe întregi; pentru că ei, după cum am spus mai sus, nu se supun Formelor minții și voinței; dacă intră în ele, atunci pe tărâmul conceptelor și dorințelor nu mai devin ceea ce au fost. Steagul adevărului și al bunătății este, fără îndoială, arborat în subiectul uman: dar pare să fi fost împărțit în două – și câte erori și vicii deghizate se ascund acum sub el! Inima Îl mărturisește incontestabil pe Dumnezeu: dar când oamenii, pe baza acestei mărturisiri generale, ideale, încep să explice legile minții și voinței Sale; apoi, în loc de un singur Dumnezeu, vor crea mii de idoli pentru ei înșiși și, în loc de o singură umanitate, milioane de indivizi. Adevărat, se poate, spun ei, să-și imagineze o persoană cu un asemenea grad de dezvoltare morală și religioasă, încât pentru el, sub îndrumarea sentimentelor sale interioare și a aspirațiilor sale spirituale, totul este clar și definit: însă chiar această idee presupune în mod evident dezvoltarea preliminară. dintre aceste cifre, prin urmare în știință trebuie să depindă de mijloacele educației sale, poate deloc subiective, și să ocupe locul al doilea. Mai mult, când căutăm începutul Filosofiei în subiectul uman; atunci ne referim la un individ, ci la întreaga umanitate: este necesar ca

primul adevăr a fost pentru toată lumea și întotdeauna primul; altfel oamenii care nu o recunosc ca atare în sinea lor nu sunt obligate să o accepte ca pe un început.

Dar chiar dacă sentimentul, nici postulatele legii, nici ideea lui Dumnezeu nu pot fi puse la temelia Filosofiei, toate semnele începutului ei subiectiv sunt în mod evident potrivite conștiinței. Conștiința, înțeleasă în sensul teoretic și moral (conștiința), cu toată corectitudinea poate fi numită primul adevăr, pentru că tot ceea ce intră în sfera vieții umane și apare în ea, ca și a noastră, se face numai sub condiția conștiinței. Orice activitate a fost produsă în ființa noastră, sub orice specie, natura noastră ni se dezvăluie - aceste tipuri și această activitate sunt cunoscute memoriei lumii, atâta timp cât suntem conștienți de ele. Însuși sugestiile sentimentului și spiritului, atunci când ele urcă în noi la cel mai

înalt grad de dezvoltare, cu siguranță devin obiecte ale conștiinței Fără conștiință, noi nu suntem noi, ai noștri nu suntem ai noștri.De aici este de la sine înțeles că conștiința este un adevăr filozofic, adică direct inerent omului. : nu este derivata din niciun alt adevar, cel putin atunci cand incepem sa studiem natura umana, nu o putem deriva de nicaieri.Constiinta este primul cuvant rostit de fiinta noastra, sau primul fir pe care mintea il prinde in cercetarea sa si vointa. în ea

Mănânc alegeri. Conștiința este conștiință: este imposibil să-i atribui un alt predicat, adică un alt concept superior. La fel, conștiința este un adevăr clar în sine: este evident chiar și fără dovezi. Toate metodele de educație, toate științele, întreaga viață tind să aducă obiecte cunoscute în domeniul conștiinței: dar pentru a clarifica conștiința însăși, nu este nevoie de metode; pentru că claritatea este esența sa. Este adevărat că cineva poate fi conștient de un obiect în întuneric: dar într-un astfel de caz ar trebui să înțelegem nu întunericul conștiinței în sine, ci conștiința întunericului unui obiect cunoscut; prin urmare în sine este întotdeauna clar. Ceva similar trebuie spus despre universalitatea sa. Cu toate acestea, considerând conștiința ca fiind universală, vrem să exprimăm nu că toți oamenii o au - este de la sine înțeles - ci că toți oamenii o au la fel. Fiecare este conștient de un lucru, celălalt de altul; dar toți sunt conștienți în același mod: conștiința, întrucât este considerată puterea subiectului și condiția activității umane subiective, oamenii nu diferă unii de alții. Poate avea un volum mai mare sau mai mic, cutare sau cutare conținut: dar în orice volum există și conștiință, tot conținutul său este invariabil conștient. Un astfel de concept al universalității conștiinței, desigur, nu poate decât să fie subiect de controversă și perplexitate; pentru că oamenii sunt obișnuiți să înțeleagă în mod specific conștiința. Mai târziu vom vedea că exact așa ar trebui să fie

înțelege-l; dar acum priviți doar latura ei subiectivă și abstrageți tot ce este conștient din ea. Nu se poate nega, desigur, că expresiile: conștiință păcătoasă, conștiință slabă, pierderea sau absența conștiinței, lipsa conștiinței etc. contrazic în mod clar universalitatea conștiinței; dar cine se adâncește în adevăratul sens al acestor expresii va observa brusc că ele indică nu însăși conștiința sensului psihologic, ci o lipsă de conștientizare a instrucțiunilor principiului moral și, prin urmare, o lipsă de conținut al conștiinței.

Și astfel s-a găsit, după părerea noastră, latura subiectivă a începutului Filosofiei: conștiința sau conștiința în sensul puterii mentale, adică poziția: îmi dau seama cum primul adevăr, cunoscut direct, în sine clar și universal. , poate și ar trebui să fie subiectiv începutul ei.

Acum rămâne să găsim elementul obiectiv al fundamentului științei noastre. Pentru a atinge acest scop, să uităm pentru o clipă de conștiință, să presupunem că latura subiectivă a începutului Filosofiei = O și să observăm care ar trebui să fie baza ei în raport cu însuși subiectul cercetării. Subiectul Filosofiei este totul considerat ca o singură ființă, plină de viață și activitate diversă; ? totul, ca una, SAU armonia ființei, am numit și metafizic, suprasensibil și imaginabil; YO așadar, astfel încât începutul păianjenilor noștri să fie

în afinitate reală cu subiectul său, ea trebuie să aibă aceleași proprietăți, adică să fie de conceput și să conțină elementele fiecărei ființe în alcătuirea lor armonioasă. Dacă acesta ar trebui să fie caracterul general și necesar al începutului din partea obiectivă; atunci nu este greu de observat că este și în păianjen, că sămânța este în plantă; modul în care sămânța conține organismul complet al plantei; Astfel, întregul sistem al Filosofiei ar trebui să fie concentrat în principiul obiectiv. Prin urmare, diferența dintre începuturile sale subiective și obiective este că primul este adevărul de la care își începe investigația, iar al doilea este adevărul din care se dezvoltă într-un întreg sistematic. Unde să-l cauți pe acesta din urmă? Este evident că, numind-o suprasensibil și imaginabil, am eliminat tot ce este material și particular în natură; pentru că nicio substanță, nici o particularitate în ea, nu este gândită în sine, ci intră doar în sfera gândirii sub masca elementelor reproduse de minte în reprezentări: deci vapr. un grăunte, un grăunte de nisip, o piatră, o furnică etc., ca indivizibili, nu pot fi obiecte de gândire până când nu le atribuim o proprietate sau le punem într-un fel de relație; căci esenţa gândirii constă nu doar în reprezentări, ci într-o combinaţie de reprezentări. Prin urmare, toate principiile materiale pe care se bazează mulți filozofi ai lumii antice și moderne

și-au construit propriile sisteme, nu merită numele adevăratelor principii ale Filosofiei. Cu atomii, cu materia fundamentală, chiar și cu orice forță, conceptele cunoscute sunt fie legate, fie nu sunt legate: în acest din urmă caz, aceste principii sunt presupuneri pure și, de asemenea, nu au nicio semnificație în obiect, ca și adevărul absolut în subiect; în primul, ele sunt scoase din limitele lumii materiale și, intrând în domeniul rațiunii, nu se deosebesc în niciun fel de conceptele obișnuite și prin aceasta devin nu atât Principiile Ființei, ci simboluri ale cunoştinţe.

Baza gândibilului, accesibil științei, nu poate fi decât în sursa gândirii, adică în ființa gânditoare. Aici, ca într-o oglindă, se reflectă existența și viața naturii; aici sunt concentrate nenumărate mărturii despre puterile, proprietățile și acțiunile sale; aici substanța primește o imagine diferită a existenței, se îmbracă în Forme noi și devine o serie nesfârșită de concepte; aici ideile private,

transformate din impresii ale lumii obiective în unități mentale, sunt reduse la un singur rezultat și sub influența naturii spirituale a omului, care conferă finitului caracterul infinitului, o idee, o teorie, o întreg, sau în general - o lume a gândirii spălată. Dar între multitudinea nenumărată de adevăruri care se înghesuie în minte, cum se poate recunoaște pe cel din care se dezvoltă sau pe cel suplimentar?

poate fi dezvoltat în mod clar regatul nelimitat al gândirii? Soluția la această întrebare este plină de cele mai mari dificultăți și este unul dintre motivele diferenței de minți în toate căile cercetării filozofice. Fiecare adevăr uman, în sine, este întotdeauna cu mai multe fațete, ca un fragment dintr-o substanță dintr-un caleidoscop; poate fi în toate locurile, în relații infinit diferite și, în funcție de locul în care se află, duce la aceleași sau la alte rezultate. Omul este incapabil să se gândească la adevărul simplu, indiferent sau, după cum se spune, absolut; și de aceea el nu are și nu poate avea adevăr în sensul propriu, obiectiv mai întâi, din care s-ar putea dezvolta un sistem complet al imaginabilului. Cu toate acestea, nu se poate spune că toate adevărurile obiective sau reale dintr-un subiect gânditor au demnitate egală: le putem sorta cu ușurință și le putem da o anumită preferință față de altele. Este evident că unele dintre ele ni se par mai sigure, iar altele mai puțin; Acestea sunt complet clare, acestea sunt destul de întunecate și nedefinite. Dar o astfel de evaluare a adevărurilor se bazează nu pe ele înșiși, ci pe prezența lor în conștiința noastră. Tot ceea ce este conștient este mai exact decât ceea ce nu este conștient, ci este dedus doar din conștient; tot ceea ce este evident în conștiință, sau mai degrabă ceea ce există în ea ca sub un văl, este reciproc, misterios: acesta este obișnuitul

baza noastră pentru evaluarea adevărurilor! Astfel, am ajuns din nou la conștiință, dar de data aceasta nu din partea subiectului, ci a obiectului. Dacă conștiința ar trebui să fie măsura adevărurilor; atunci proprietățile conștiinței, ca latură subiectivă a începutului Filosofiei, nu pot decât să participe la determinarea demnității lor: și de aceea istoria, care reprezintă prima, direct cunoscută, clară și universală în conștiință, fără nicio îndoială, trebuie considerată ca latura obiectivă a începutului Filosofiei.

Și astfel conștiința, atunci când este luată drept începutul științei noastre, trebuie înțeleasă concret, adică forța psihică din ea nu trebuie separată de conținut: această cerință este cu atât mai legitimă cu cât sunt, de fapt, niciodată separat (1). Căci ce este conștiința, considerată în sine, psihologic? - putere fără acțiune, ființă fără viață, potență pură a subiectului -

(1) Conștiința în concret nu este o sinteză a Faptelor conștiente. Unii oameni numesc sinteza doar conținutul conștiinței; iar când se acordă atenție însăși condiției presupusei sinteze, adică conștiinței însăși;

atunci va fi un kopkrett.” Cu toate acestea, în opinia noastră, conștientul nu este o sinteză; pentru că legătura dintre Faptele conștiinței nu depinde de actele în sine, ci de conștiință, întrucât ea o conține în sine ca una. Și acesta este motivul pentru care Krug afirmă fără temei că începutul conștiinței necesită o analiză a „actelor” conștiente. Filosofia, bazată pe acest principiu, nu vede încă sinteza, urmă. trebuie mai întâi să-i aducă Fapte private în conștiință.

ta. La o persoană nu se întâmplă așa: la el este imposibil fie conștiința fără conștient, fie conștientul fără conștiință; aceste elemente, fără a fi legate reciproc, nu există pentru om.

Dacă percepeți conștiința în mod specific; atunci este singurul început al tot ceea ce gândește o persoană, ceea ce simte, ceea ce își dorește și la ce tinde; deoarece conștiința îmbrățișează și asimilează toate Formele vieții noastre. În acest sens, are un avantaj important față de acele principii ale Filosofiei care exprimă orice aspect al existenței noastre. Se știe că începuturile sentimentelor sunt rareori în armonie cu profunzimile minții; iar principiile minții nu dau nicio valoare sugestiilor simțurilor. De asemenea, se știe că Filosofii, bazați pe principii mentale, au derivat din ele atât regulile activității morale, cât și aspirațiile religioase ale inimii și, prin urmare, au lipsit de independența celor mai buni și mai nobili din om. Aceste contradicții și inconsecvențe în fundamentele care decurg din ramurile private ale vieții noastre sunt împăcate prin ele însele în conștiință; deoarece conștiința este dovada comună a existenței lor și garanția comună pentru evidența mai mare sau mai mică a prescripțiilor lor. Nu există excepții în conștiință: tot ceea ce este conștient este în ea și îi aparține, ca ființă reală. Prin urmare, Filosofia, bazată pe conștiință, nu poate admite

a stabili un monopol în natura umană nu poate sacrifica unul pentru celălalt, nu poate trata inexplicabilul ca pe o fantomă sau, în general, nu poate fi unilateral.

Dar când conștiința luminează mișcările simțirii, aspirațiile spiritului, alegerile voinței și gândirea intelectului; este clar că este începutul atât al cunoaşterii, cât şi al fiinţei. Conştiinţa este începutul, cunoașterea; pentru că toate Faptele vieții noastre, intrând în Sfera lui, devin în mod egal obiecte de cunoaștere. Indiferent de ceea ce suntem conștienți, fie că sunt sentimentele inimii, fie rezultatele minții, de îndată ce devenim conștienți de ceva și cumva, știm deja de ce suntem conștienți într-un anumit fel. Pentru conștiință, diferența dintre modurile în care unul sau altul adevăr a intrat în ea este indiferentă. Conștiința este și începutul ființei. Filosofii au încercat uneori să studieze existența naturii independent de acele proprietăți ale ei, pentru a căror validitate ea însăși o

garantează omului prin impresiile pe care le face asupra sa. Scopul unei astfel de cercetări a fost să recunoască natura însăși. Dar cât de puțin succes pot avea astfel de eforturi și cât de mult este ipotetic în ele, a fost deja demonstrat de Kant. Și este necesar să căutăm un lucru în care nu există direct pentru o persoană, în timp ce lumea reală, schimbând doar condițiile obiective ale existenței, intră automat în conștiința noastră și trăiește constant în ea? Noi, din anumite motive

capriciu copilăresc, nu ne mulțumim cu faptul că obținem fără dificultate astfel încât existența în ochii noștri să apară ca existență reală - isprăvile sunt recunoscute ca fiind necesare. Vrem să expunem cu forță natura; iar natura se expune în mod voluntar în fiecare zi în conținutul gândirii noastre, al sentimentelor noastre, al dorințelor și aspirațiilor noastre - întreaga ființă a omului și, împreună cu conținutul lor, își aduce existența în zona conștiinței noastre. Adevărat, în limitele strânse ale acestei zone nu poate fi deloc cuprins; cu toate acestea, din ceea ce este conținut în ele, progresul științei până la însuși sanctuarul ei este posibil, dezvoltarea unei serii nesfârșite de concluzii este posibilă - și cu cât această dezvoltare se extinde mai departe, cu atât sfera conștiinței devine mai extinsă, la fel cum mai sus crește un copac, mănânc mai adânc și rădăcina lui se întinde mai larg.

Dacă conștiința este începutul cunoașterii și al ființei; atunci nu se poate să nu considere un început formal-real.A existat o vreme când Filosofia era întemeiată în cea mai mare parte pe principii reale. Omul a încercat să explice natura din propriile sale aspirații și să caute cheia ascunzătoarelor în propriile sale adâncimi. Imprimată cu un asemenea caracter, Filosofia și-a sporit rapid conținutul, a înmulțit constant cantitatea de materiale din domeniul său și a prezentat mereu minții cu altele noi și noi.

întrebări de rezolvat. Dar, între timp, cunoștințele acumulate, fiind eterogene și lipsite de unitate internă, erau slab susținute pe fundații, uneori prea particulare, alteori nu tocmai definite - iar știința, cu cea mai mică atenție din partea criticii, s-a dezintegrat. Așadar, a venit un alt moment, când, urmând lui Kant, au început să demonstreze că principiile reale ale Filosofiei sunt lipsite de valoare, că sunt umbrite de interesul personal al gânditorului și, prin urmare, nu pot fi universale, că sunt incompatibile cu cerințele. de arhitectonică-cuvânt păianjen și, prin urmare, sunt ostili sistemului, că un sistem adevărat și complet nu poate fi bazat decât pe principiul formal, care este la fel de neschimbabil și universal ca legea neschimbabilă și universală a rațiunii. Ce a rezultat din ea? - A apărut o nouă filozofie și, după ce a uimit lumea științifică cu rigoarea metodelor sale și corectitudinea concluziilor sale, a uimit-o și prin sterilitatea, uscăciunea și inaplicabilitatea sa - un cadru

armonios de concepte pur logice . Mințile sănătoase au văzut aceste extreme și au simțit nevoia unui astfel de principiu al Filosofiei, care să fie și formal și real, dar nu l-au găsit; deoarece pretenţiile sunt absolute ca formă şi conţinut. Reinhold, care nu a acordat atenție acestei ultime condiții, a fost primul care a observat-o în conștiință și, fiind atunci un apărător al învățăturii lui Kant, a încercat să aplice principiul conștiinței (Ve-

wusscinsalz) la teoria puterii reprezentative a profesorului său. Ne putem imagina care trebuie să fi fost succesul acestei aplicații. Raționalismul pur al lui Kant, care nu a dat nicio participare laturii Faptice a conștiinței în activitatea înțelegerii, sau mai bine spus, latura Faptică a acesteia nu a fost produsă din impresii de natură externă, nu a fost în mod natural în armonie cu începutul. din Reinhold; și de aceea sunt adepți stricti ai Filosofului Koenigsberg. (în special de Krug) a fost respins (1). Dar nu înțelegem cum un început cunoscut poate fi subordonat oricărei învățături: în opinia noastră, dimpotrivă, o învățătură trebuie să se dezvolte și să depindă de începutul ei. Prin urmare, fără a atribui nicio valoare conceptelor unilaterale ale multor gânditori germani despre principiul lui Reinhold, îl considerăm foarte potrivit în știință - mai ales că este începutul Formal-Realului. De fapt, acordând atenție laturii subiective sau mentale a acesteia, nu vedem nimic în ea în afară de Forma exprimată de propoziția universală: „Sunt conștient”. Și este această formă cu atât mai importantă pentru știință? care depinde nu de legile gândirii, ci de însăși existența subiectului și servește, parcă,

(1) Vezi Krug's'allg. Handwortcrb. W. Principien (L Phiï., Be- wusseinsntz and Rheinhold^ de asemenea Dalberg von Bewuss., uli allg. Grund, d. Weltweisheit. Erfurt, 1795.

un indicator al naturii sale. Dimpotrivă, acordând atenție laturii obiective, sau conținutului conștiinței, nu găsim nimic în ea decât realitatea conștientului, care mărturisește constant și intim unei persoane despre existența și proprietățile naturii. Adevărat, ei vor spune că începutul nostru în ultimă privință poate fi diferit pentru fiecare gânditor; deoarece adevărurile conștiente au aproape întotdeauna nuanțe private ale feței: dar când sunt direct inerente conștiinței, atunci nu pot exista nuanțe private în ele; pentru că tot ceea ce este imediat cunoscut nu este produsul unei forțe cunoscute, ci un Fapt al naturii în sine. Mai mult, este necesar să se lase un fel de bază omului pentru a diversifica știința. În regatul armoniei perfecte, monotonia este nepotrivită.

IV

CONCEPTUL ŞI CARACTERUL FILOZOFIEI.

După ce am găsit subiectul, Forma și începutul Filosofiei, am identificat astfel toate momentele sale principale, sau trăsăturile esențiale. A filozofa vorbirea păianjenului, în opinia noastră, ar trebui să fie despre suprasensibil sau imaginabil, sistematic și pe baza conștiinței. Prin urmare, acum nu există nicio dificultate în formarea unui concept de Filosofie. Este o știință care consideră toată ființa ca un întreg armonios în suprasensibil sau imaginabil, atât cât poate fi dezvoltată din conștiință și exprimată într-un sistem. Acest concept, desigur, nu este atât de particular încât mintea să nu aibă POSIBILITATEA de a-și modifica activitatea FILOZOFICĂ, deoarece suprasensibilul sau imaginabilul, sistemul și conștiința pot avea diferite

*

volum personal, conținut mai mare sau mai mic, cutare sau cutare combinație de adevăruri conținute; totuşi, nu este atât de general încât să poată conţine opinii opuse asupra subiectului, sau că caracterul special al Filosofiei nu poate fi dedus din el.

Adevărat, la prima vedere pare a fi foarte asemănător cu toate conceptele care au fost formulate de gânditori încă de pe vremea lui Kant, când Filosofia, examinată critic, a intrat într-o conștiință mai clară. Deci, de exemplu, Kant înțelege Filosofia ca știința „despre relația tuturor cunoștințelor cu scopurile esențiale ale minții”; Fichte - ca știință „despre cunoașterea în unitatea sa, în măsura în care apare ca entitate”; Schelling

- ca știință „despre indiferența absolută a idealului și a realului”; Schulze - ca știință „despre cauzele cele mai înalte și necondiționate ale tot ceea ce este condiționat, a cărui realitate ne este cunoscută”: Hegel - ca știință „despre minte, în măsura în care se recunoaște pe sine ca toată ființa”. În toate acestea și nenumărate alte concepte despre Filosofie, comunul

- că filozofii își extind viziunea asupra tuturor și vor să studieze totul ca una. În acest sens, suntem de acord cu ei, pentru că așa este ideea generală a științei noastre, așa este esența ei, fără de care, așa cum s-a spus mai înainte, este posibilă numai Filosofia, și nu Filosofia. Cine nu va observa asta în cele de mai sus

În definiții, unitatea tuturor lucrurilor este doar un concept logic, derivat dintr-o viziune universală a Filosofiei și că, prin urmare, aceste definiții sunt asemănătoare între ele doar logic? În același

mod, s-ar putea considera că sistemele astronomice sunt similare. Ptolemeu, Tychobrag și Copernic, pentru că toți se străduiesc pentru același scop - să găsească legea universală a mișcării armonioase a corpurilor cerești.

Pentru a arăta asemănarea sau diferența reală dintre conceptele noastre și celelalte ale filosofiei și, prin urmare, să ne imaginăm, cât mai clar posibil, natura sistemului corespunzător fiecăruia dintre ele, este necesar, în sfera nedefinită a existenței exprimată de concept, să acorde o atenție deosebită punctului central în jurul căruia este organizat Toate. Un astfel de punct central în conceptele lui Kant, Fichte și Hegel este în mod evident mintea. venerat ca normă a întregii existențe, scara adevărului, sursa moralității și religiei; în conceptele de Schelling, Oken și Shtef-Feps - absolutul, sau Dumnezeu, manifestându-se pretutindeni, transformându-se în totul și unind totul în sine; în conceptul lui Schulze, natura există după legile ei ascunse, iar din adâncurile ei de nepătruns se dezvoltă lumea materială și morală (1). Ce

(1) Atribuim acest punct de vedere lui Schulze, pe baza scrierilor sale ulterioare (vezi Psych. Anthropologie Gott.

același lucru este valabil și pentru definiția noastră a filozofiei; atunci momentul principal exprimat de el nu este nici mintea, nici absolutul, nici natura, ci suprasensibilul sau imaginabilul în conștiință, compus pe de o parte din absolut și simț-perceptibil, pe de altă parte - din subiect și obiect. Din aceste patru puncte de vedere fundamentale ale unității și armoniei universului, sistemele filozofice se dezvoltă în patru caractere diferite. La Kant, Fichte și Hegel, Filosofia are caracterul raționalismului; în Schelling, Oken și Steffens este pur panteistă; Trăsătura distinctivă a lui Schulze este naturalismul; și conform sensului definiției noastre, ea ar trebui să fie imprimată de tipul de sintetism (V).

1816. Apborismcn über das Absolut. Ueher Halls-Entdeckun-gen, die Organe des GeLirns betrcffend etc.). Se știe că și-a început cariera cu scepticism, cu care s-a înarmat împotriva fundației lui Kant și Reinhold (vezi Aenesidemus al său), iar apoi a trecut în mod firesc la naturalismul empiric.

(1) Sintetismul este un sistem al Filosofiei care consideră cunoașterea și ființa, ideale și reale în existența lor inseparabilă și fundamentală, și nu deduce una din alta, iar această concluzie este considerată imposibilă. Sintetismul, atât în lumea antică, cât și în cea nouă, a fost rar dezvăluit. Trăsăturile sale slabe și nu în întregime adevărate le găsim doar la Thurlier, în Filosofia sa fundamentală, sub titlul special: Realdealismus; și Y Circles în Fundamenta Ipbilogóphié, odor wisscbschaftÍíche Grundlehre, 1827.

Întrucât sintetismul Filosofiei noastre decurge în mod necesar din conceptul pe care l-am compilat despre ea, iar conceptul nostru despre ea depinde în mod necesar de acele trăsături cu care am definit subiectul, Forma și începutul acestuia; atunci întrebarea de ce vrem să-i spunem acest personaj anume, și nu vreun alt personaj, ar fi desigur nepotrivită. Cu toate acestea, pentru a elimina toate disputele posibile cu privire la meritele relative ale personajelor Filosofiei, nu este inutil să acordăm atenție următoarelor împrejurări.

Se știe de mult până la ce concluzii și contradicții unilaterale vin panteismul și naturalismul și cât de ostile sunt aceste sisteme dogmelor fundamentale ale creștinismului și deciziilor înțelepte ale Politicii, bazate pe cerințele morale ale naturii umane. A dovedi acest lucru acum ar însemna să repeți ceea ce este cunoscut de toată lumea. Dar raționalismul chiar și în timpul nostru se bucură de un respect deosebit; încât nu este doar inclusă în regula vieţii practice, ci se reflectă şi în aproape toate ştiinţele. Ce rezultă din asta? – Stăpânirea despotică a minții asupra adevărului, egoismului cotidian și științific. „Nu spune nimănui că așa este; motivul meu a determinat altfel”, sau: „nu spune nimănui că nu este așa; mintea mea are nevoie de consimțământ.” O astfel de discordie

Lenea adevărului în raport cu anumite cazuri și obiecte nu este, desigur, importantă și, în general, este dificil de subliniat modalitățile prin care răul raționalist se răspândește de la sursa lui: este mult mai remarcabil că până pe vremea lui Kant, Lumea creștină nu a văzut exemple de amestecare a drepturilor metafizice ale unei persoane cu cele politice, iar religia nu a întâlnit raționaliștii. Nu pentru că atunci Filosofia nu a transformat mintea într-o divinitate Fantastică și nu a îndepărtat-o din condițiile societății și ale Credinței? Cât despre sintetism; apoi merge direct împotriva unor astfel de abuzuri ale cercetării filozofice, pentru că pune mintea în limite mai strânse, o echivalează cu alte forțe din conștiința subiectului uman și, acordând atenție ființei și activității sale, își arată dependența de absolut și simț. -perceptibil th. Mai mult, sintetismul rezolvă în mod natural și ușor multe probleme foarte importante recunoscute ca insolubile. Suntem raționament, care au o persoană de acord în umanitatea sfârșitului la nesfârșit, temporar în același timp, există o cunoaștere, esența fenomenului, animalul spiritualității etc. Sunt posibile numai pentru filosofii. sintetismul; pentru că el reduce toate aceste extreme în suprasensibil sau imaginabil, dezvoltându-l din ființă reală: natura, omul și Dumnezeu, în consecință cu

cu egală claritate și în perfectă armonie el contemplă elementele cercetării sale în centrul comun al relației lor.

Biblioteca „Runiverse”

SCOPUL FILOSOFIEI.

Când vorbesc despre scopul Filosofiei, ei decid două întrebări: 1) care este scopul cercetării filozofice? și 2) se realizează? Vom încerca să oferim un răspuns satisfăcător întrebărilor propuse.

1) Fiecare scop al activității umane, indiferent dacă este inerent Lyonului sau nu este inerent conștiinței umane, are o legătură necesară cu cerințele naturii sale. Se întâmplă ca natura, slăbită în puterile sale, sau încă nu le-a dezvoltat, să nu-și exprime cerințele cu certitudinea cuvenită; și atunci o persoană ezită în alegerea unui scop, chiar și inconștient atrasă de ceva spre care natura nu l-a îndreptat deloc:

în orice caz, scopul presupune, dacă nu o adevărată, atunci o cerință imaginară a ființei noastre. De asemenea, trebuie remarcat faptul că cerința naturii umane este inseparabilă de viața sa interioară și are întotdeauna un sens subiectiv; dimpotrivă, scopul este în mod necesar în afara existenței sale și apare ca ceva obiectiv; dacă se afirmă în noi, atunci în acest caz ne înțelegem pe noi înșine ca obiect. Din aceasta rezultă clar că între cerință și scop există aceeași relație ca între natura subiectivă și cea obiectivă; astfel încât prin determinarea unuia dintre ele se va determina și celălalt. Mai mult, nevoia este identificarea unei deficiențe: nicio cerere nu s-ar trezi în natura noastră dacă ar avea totul legat de esența și scopul ei; Prin urmare, cererea este o expresie negativă a vieții umane. Dimpotrivă, un scop care corespunde unei nevoi arată că o persoană vede în el completarea a ceea ce îi lipsește firii; Prin urmare, scopul este o reprezentare pozitivă a existenței umane. De aici este clar că cererea și scopul sunt poli ai aceluiași proces: cererea este un pol negativ, iar scopul este pozitiv. Dacă cerința și scopul sunt legate între ele ca poli, atunci nu mai este dificil să se formuleze un concept general al scopului: în acest caz, sub denumirea de scop, ar trebui să însemne umplerea lipsei naturii umane, sau satisfăcător

adunându-şi nevoile din tezaururile inepuizabile ale lumii obiective (1). Această definiție este atât de largă încât conține și scopuri pentru acțiunile numite fără scop (zwecklos), prin urmare, conține, fără îndoială, sub ea fiecare scop care este de fapt inerent conștiinței umane. Dar cum se poate deriva particularitatea din conceptul general al scopului - scopul Filosofiei? Din aceasta rezultă doar că scopul Filosofiei este satisfacerea nevoilor naturii umane; și în ce anume este această nevoie și, prin urmare, în ce ar trebui să constea satisfacerea ei? - nu este încă vizibil.

Am spus că cerința și scopul sunt cuprinse între ele, ca niște poli: dar limitarea reciprocă a polilor este de obicei exprimată printr-un proces, sau o serie de rezultate, din care, cu o observare atentă, este întotdeauna posibil să se determine tipul și proprietățile agenților acestora; deoarece în proces ambii se întipăresc într-unul și celălalt aspect. Newton, observând că corpurile cad pe suprafața pământului vertical spre centrul său, dar cu viteze diferite,

(1) După ce am format un astfel de concept al scopului în general, nu contrazicem conceptul scolastic al acestuia (finis est id, propter quod aliquid fit); Dar nu o acceptăm, deoarece pentru scolastici scopul este determinat de mijloace, iar mijloacele de scop (medium est id, per quod aliquid fit) - și astfel circulus in definiendo este permis.

a găsit legea gravitației, adică a determinat atât semnificația centrului pământesc în raport cu lucrurile, cât și proprietățile lucrurilor în raport cu centrul pământesc. Ehrenberg, după ce a descoperit că lumea animalelor lichide se extinde în toate regnurile naturii instrumentale și non-instrumentale, a putut concluziona cu Bonnet și Herder că natura este o viață inseparabilă, care apare la nenumărate grade de dezvoltare și intrând într-o legătură misterioasă cu moralul. lume. Mellopi, după ce a constatat că razele de lumină transmise printr-o prismă nu prezintă aceeași temperatură în anumite culori, a trebuit să ajungă la ideea polarizării căldurii razelor solare și a fluidului caloric eliberat de corpurile individuale ale razelor solare. planeta (K). Aristotel, luând în considerare procesul de cunoaștere, a susținut că este media dintre general și particular, adică între înțelegere și impresie primită prin simțuri (2). În general, forțele și scopurile naturii, inaccesibile observării directe,

(1) În domeniul științelor naturii se fac multe descoperiri mari: dar aceste descoperiri în cea mai mare parte nu fac decât să sporească haosul cunoașterii; pentru că teoria este cu mult în urma lor, iar mintea, întreținută de contradicțiile lor, nu știe cum să le facă față.

(9) În această privință, Aristotel are mai multă dreptate decât Kant, care, după ce a atribuit formelor spațiului și timpului un sens pur subiectiv, a făcut cunoașterea dependentă aproape exclusiv de lumea subiectivă.

sunt cunoscute doar prin examinarea rezultatelor lor: non posse quempiam scire perdemon-strationem, spune Aristotel (3j, nisi cognoscat prima principia immediata; deci, cu toate cercetările posibile, rezolvăm aceeași întrebare: unde și pentru ce este aceasta?, atunci există adică rezolvăm fenomenele prin elementele lor și din proprietățile acestora din urmă descoperim agenți - pe de o parte, în cerințele subiectului, pe de altă parte, în scopul dezvoltării sale.Lumea este în aceeași relație cu curtea minții, în care inculpatul

se află la instanța politică: ca după nu, necunoscând sentimentele sau intențiile vinovatului, încearcă să le descopere pe ambele prin studiul acțiunii în sine; deci primul, fără a vedea direct. fie izvoarele ascunse, fie aspirațiile vieții Fenomenale, dorește să deducă tipul și proprietățile lor din natura procesului pe care îl condiționează (4).

Și astfel se pune întrebarea: care este procesul de activitate care formează domeniul exclusiv al Filosofiei? Ce pretenții descoperă natura noastră la el și cum și-ar dori ea să fie satisfăcută în acest sens? - Am spus mai sus că Filosofia în orice moment -

(5) Aùal. poster L. II. S. XIX.

(4) Numai după tragerea acestor concluzii se poate stabili o lege în orice instanță care să stabilească raportul dintre cerință și scopul.

Am încercat să privesc totul ca una, adică să găsesc legea existenței armonioase a universului. Privind lumea dintr-o perspectivă experimentată, ea a văzut mereu în ea mii de contradicții incompatibile. Morții se manifestă în Forme minunate de viață, iar viața poartă în sine semințele distrugerii; determinatul este supus unei măsuri cunoscute, iar măsura însăși este nedefinită; totul există separat și totuși nimic nu este separat de întreg; în domeniul rațiunii există nenumărate erori, iar în lumea nerațiunii există ordine și înțelepciune; răul triumfă asupra virtuții și totuși toate sentimentele prețuite ale inimii sunt de partea virtuții; omul cere neapărat eternul, dar nimeni nu știe să-l imagineze și nu știe de unde a venit conceptul despre el; toată lumea vorbește despre infinit, dar nimeni nu-și poate imagina nici măcar o linie nesfârșită. În general, spiritul și materia, libertatea și necesitatea, timpul și eternitatea, extensia și neextensia, greutatea și imponderabilitate - toate acestea și alte nenumărate contradicții din aceeași lume ademenesc filosofia într-un labirint întunecat și de netrecut: ea observă, explorează ъ, compară, determină modul în care lumea ideală urcă de pe tărâmul experienței, încearcă să aducă totul sub un singur punct de vedere, să dezvolte întregul dintr-o singură idee de ființă și viață și astfel, cu răbdare, Danaid lucrează pentru a rezolva marea ghicitoare a focul universal

monii. La prima vedere asupra acestei străduințe neobosite a Filosofiei, vedem în ea baza a două concluzii: 1} că natura umană nu are în sine o normă incontestabilă și constantă pentru determinarea existenței armonioase a universului; 2) că ea o cere neapărat. Ambele concluzii rezultă din aspirația filosofică, prin luarea în considerare a acesteia cu sensul cerinței definite mai sus; ca o manifestare negativă a vieţii noastre. Să cercetăm sensul concluziilor trase. A nu avea o normă neîndoielnică și constantă pentru determinarea existenței armonioase a tot ceea ce există înseamnă a nu ști ce loc în natură ar trebui să ocupe fiecare făptură, sau măcar orice fel de ființă, a nu ști în ce relație toate obiectele din lume. ar trebui să fie între ei și, prin urmare, care ar trebui să fie legile existenței și activității

fiecăruia dintre ei. Este evident că aici se dezvăluie ignoranța conexiunii universale, a vieții totale și a influenței ființelor una asupra celeilalte și că, ca urmare a acestei ignoranțe, un lucru, a fost împins din drum și dus într-un străin. câmp, într-o activitate incongru cu sine, va crea inevitabil dezordine și schimbare.înșelăciune în întreaga natură a organismului. Dar de ce, spun ei, o persoană trebuie să știe asta? De ce are nevoie de norma vieții armonioase în lume? Nu el a creat această armonie; - nu este pentru el să o contemple. Suficient,

dacă o persoană este atentă la legea propriei sale naturi și încearcă să urmeze adevăratul sens al instrucțiunilor acesteia. Astfel ei obiectează la a doua noastră concluzie și, în același timp, la necesitatea Filosofiei. Este de la sine înțeles că astfel de obiecții nu pot fi așteptate de la o minte cu adevărat filozofică; pentru că nu poate exprima contradicții atât de ascuțite precum cele cuprinse în întrebările propuse. Dacă întreaga lume este un întreg armonios - pe care, desigur, nimeni în afară de cazuist nu îl va respinge -; atunci în acest ansamblu acesta și nu alt loc, așa și nu alt sens, așa și nu altă relație trebuie să aparțină persoanei însuși. Prin urmare, dacă o persoană nu cunoaște locul, sensul și relația adecvată a tuturor tipurilor de ființă din lume; apoi în același timp nu știe unde, cum și în ce relații să se plaseze. Și în acest caz, el nu poate doar să-și îndeplinească legea, ci și să cunoască sau să înțeleagă instrucțiunile acesteia; deoarece legea în general nu este altceva decât un indiciu al locului și semnificației unei ființe subordonate în raport cu orice altă ființă din natură. Considerăm inutil să dovedim aceste adevăruri: ele însele decurg din prevederile anterioare neîndoielnice și sunt analizate de Istoria întregii omeniri. Oamenii au diferit în orice moment în caracterele și proprietățile lor - doar pentru că

viața lor s-a dezvoltat sub influența conceptelor private despre semnificația și relațiile omului, iar conceptul fiecăruia părea cel mai bun. Unii au devenit faimoși ca legiuitori înțelepți, alții ca lideri practici ai supușilor lor, cei ca cuceritori de tronuri, aceștia ca câștigători ai iubirii oamenilor, alții ca genii în domeniul activității mentale, iar unii ca un fenomen rar în viața domestică și publică. : - şi ce dacă? Istoria, comparând aceste glorii, este perplexă cu privire la care dintre ele ar trebui să i se acorde prioritate; pentru că nu știe ce semnificație în lume este caracteristică omului în general, după esența naturii sale și după locul său în lanțul nesfârșit al ființei. Mai mult, fiecare societate civilă are propriile sale legi, moravuri, obiceiuri, ocupații și le consideră a fi în concordanță cu condițiile fundamentale ale existenței umane în lume, astfel încât toate celelalte i se par jalnice, chiar

rușinoase (1); Grecii antici îi numeau pe toți cei care nu erau familiarizați cu For-

(1) Arabul sau mongolul crede că locuitorul orașului este mort și crede că el este în comparație cu el, pentru că rătăcirea prin deșerturi cu digurile și porturile lor este mai mult distracție decât muncă. Wolframul de pădure crede că vrea să arunce un blestem asupra rechinului fratelui său, când îi spune: „că-ți poți crește singur vitele, ca Bucatele.” El continuă blestemul și spune: „că poți construi Acherul, vrie rusul (Kant, cu un ton nobil al lui PhilJ.

mamele vieții și educației lor; Europenii de astăzi aproape că nici măcar nu se demnează să numească oameni ■ - toți cei care nu au universități și academii (1); · și un locuitor al stepelor africane și munților asiatici nu înțelege cum se poate fi om și nu știe să călărească un cal. Cine va fi de acord cu vechile dispute ale popoarelor despre limitele și obiectele cunoașterii noastre, despre demnitatea ocupațiilor noastre, despre Formele vieții noastre private și publice? Cine va găsi o lege universală care să determine durata unei persoane în toate nevoile sale - nu pentru că ar fi chinez, mahomedan, german sau francez, ci pentru că este om - un organ necesar în marele organism al natură? Aceste întrebări

(O) Mă refer la un om de știință rus care susține că „în Orient natura predomină în spiritul descurajat”, că „gândirea liberă, care face o persoană umană, este suprimată acolo”, că „lipsa gândirii libere slăbește, dacă nu distruge complet” dezvoltarea liberului arbitru” și că „de aici apare nevoia unei religii care să înlocuiască lipsa activității umane și să stăpânească lumea” \Adică dacă Răsăritul ar avea libertatea valurilor, de ce ar avea nevoie de religie!), că „regatele răsăritene au trăit numai în spațiu, și nu în timp”, că „un locuitor al Răsăritului îi lipsește individualitatea și că în acest sens este nesemnificativ și așa mai departe” · Prin urmare, ești filantropul antic India, celebrul Vikramadptil, și voi sunteți cele nouă Diamante care i-au împodobit coroana, glorioșii creatori ai dramei și epopeei indiene, iar voi sunteți legiuitorii și romancierii Chinei - voi lexicografii, istoricii, gramaticiștii Orientului ați fost ființe nesemnificative.

va dobândi o importanţă şi mai mare atunci când vom acorda atenţie vieţii religioase a omului. Istoria arată cât de diferită a fost relația lui cu Dumnezeu în orice moment și câte concepte au fost formate și implementate despre imaginea adevăratei închinari a lui Dumnezeu, despre cerințele religioase ale naturii umane, despre Formele vieții viitoare, despre recompense și pedepse după. moarte. Și trebuie menționat că oricât de diferite ar fi părerile între ele despre aceste subiecte cele mai importante ale minții și ale inimii, după toate acestea, în funcție de locul în care au fost adoptate, au fost

considerate conforme cu adevăratul înțeles al omului. în lume. Cine va evalua aceste aspirații religioase contradictorii și va găsi o relație adevărată a umanității cu Dumnezeu? Cine, în întreaga compoziție armonioasă a lumii, va găsi cheia pentru rezolvarea marii probleme a ceea ce ar trebui să fie o persoană în raport cu Ființa Supremă?

Este evident că toate aceste întrebări și alte întrebări similare sunt momente particulare ale aceluiași lucru: ce loc și ce semnificație îi aparține unei persoane în lanțul nesfârșit de ființe (1). Rezolvă asta prin

(1) Kant în Metodologia sa a încercat să aducă toate aceste întrebări la următoarele trei: ce pot să știu? Ce ar trebuii să fac? și la ce pot să sper, făcând ceea ce ar trebui? Dar el a considerat soluția la aceste întrebări nu scopul Filosofiei, ci anumite aspecte ale subiectului ei, ca și cum întregul domeniu al cercetării filosofice ar fi cuprins într-un singur

Ultima întrebare înseamnă, așa cum am văzut mai sus, să satisfacem nevoile esențiale ale unei persoane. Dar se poate aborda soluția ei folosind forțele naturale doar prin cercetare filozofică; pentru că Filosofia, una dintre toate științele umane, examinează lumea ca întreg, existența ei armonioasă. Prin urmare, cercetarea filozofică este esența mediului? un instrument pentru determinarea locului, sensului și relațiilor unei persoane în lume; iar determinarea locului, sensului și relației sale în lume este scopul Filosofiei.

2. Dar după ce am găsit scopul Filosofiei, trebuie să rezolvăm o altă întrebare: este atins și poate fi atins? S-au spus și scris multe despre asta în orice moment; au fost o mulțime de argumente pro și contra; iar problema rămâne încă fără un răspuns satisfăcător. Dacă îl credeți pe Cicero (1), Aristotel i-a numit pe filosofii antici fie nebuni, fie lăudăroși - pentru că ei considerau eforturile lor suficiente pentru a finaliza cercetările filozofice. Acum este o altă chestiune, a spus el: acum în ea

numele человѣкъ, sau cum человѣкъ este măsura fiecărei existențe și a fiecărei realități obiective.

(1) Siseg. qii. Tuse 3, Gí). Aristotel, acuzându-i pe vechii filozofi, care crezuseră că filozofia se desăvârșește prin talentele lor, a spus că ei sunt fie cei mai proști, fie cei mai glorioși.

Câți ani a făcut Filosofia un astfel de progres încât își va finaliza în curând domeniul? Înțeleptul stagirit nu a acordat atenție faptului că în vremea lui, potrivit lui Barron, existau până la două sute optzeci de secte - doar în legătură cu o singură întrebare despre binele cel mai înalt (1). După Aristotel a trecut aproape un mileniu

întreg și speranța moartă a filosofului grec a înviat în sufletul lui Descartes: Sper, a exclamat el, să trăiesc pentru a vedea epoca în care toate opiniile filozofice se vor contopi într-un singur sistem, exact așa, Swift a adăugat batjocoritor, ca în toate stelele mai mici fuzionate în învățăturile sale într-un vârtej mondial (2). Descartes nici măcar nu bănuia că în acea perioadă creștea o nouă generație de gânditori în Anglia și Germania, care urmau să-i infirme ulterior principiile. Se știe că și Leibniz s-a străduit pentru același scop dorit de a desăvârși eforturile Filosofiei, încercând, prin caracteristicile sale universale și alfabetul cunoașterii umane, să împace diferite sisteme filozofice (3). Nu a prevăzut că în curând vor începe să nu ajungă la un acord, ci să-i distrugă pe toți. Reformatorul glorios se aștepta în cele din urmă la același lucru.

(4) august, de civit. D. XIX. 2.

(2) Povestea rapidă a unei cadă eh. 9. Schcidl. metoda. Encicl. d. Phil. Prol. 89.

(5) Oeuvr. philos. ed. Raspe, p. 859.

Filosofia, Kant, arătând spre apropierea lumii eterne în zona ei. Filosofia, spune el (1), mereu înarmată împotriva celor care confundă aparența cu lucrul în sine și, în consecință, însoțind mereu activitatea minții, deschide perspectiva păcii eterne între Filosofi; pentru că, pe de o parte, arată slăbiciunea dovezilor teoretice oferite de oponenți, pe de altă parte, fermitatea temeiurilor practice de acceptare a propriilor principii. Această lume este cu atât mai avantajoasă, continuă Kant, pentru că trezește forțele prin pericolul imaginar al atacurilor și, prin Filosofie, promovează natura la renașterea constantă a activității mentale - În continuare vom vedea dacă aceasta este o condiție suficientă pentru scopul intenționat. scop Kantom; iar acum ne întoarcem la experiență și observăm că critica gânditorului german a produs roadele nu ale păcii eterne, ci ale nesfârșitei lupte care au fragmentat câmpul Filosofiei până la extrem (2). În opinia noastră, nu se putea altfel. Kant a făcut același lucru în raport cu latura speculativă a științei sale, ceea ce Socrate a făcut cândva în legătură cu Ithica. Si cum

(1) Lucrările lui Kant, III. 15. p. 401. Leipi. 1858.

(2) Războiul este evitat pentru totdeauna,

Urmează ce spune înțeleptul;

atunci toți oamenii vor păstra pacea,

Nu toți filozofii. Kastner.

școala acestuia din urmă conținea semințele dezvoltării unor concepte de moralitate complet opuse; Așadar, învățătura primului ar fi trebuit să producă vederi complet diferite despre lume și despre om. Orice rezoluție a întregului este de obicei urmată de fermentarea elementelor sale și de dorința lor de a se forma în noi specii.

Și astfel Istoria mărturisește că Filosofia nu și-a terminat niciodată domeniul și, prin urmare, nu și-a atins încă scopul.Fiecare sistem, desigur, a tras o concluzie binecunoscută despre importanța omului în existența armonioasă a naturii și, în conformitate cu principiile sale. , i-a atribuit astfel sau alte legi de acțiune.știri: dar totuși nu se decide care dintre concluzii este adevărată și dacă există absolut adevărat între ele. Prin urmare, nu este de mirare că Filosofia este supusă acelorași reproșuri din partea scopului ei ca și din partea subiectului său. Ce fel de știință este, spun mulți, dacă, după ce și-a imaginat un scop, nu l-a atins încă? Aceasta este gândirea fără aplicare, munca fără beneficii, pierderea timpului fără recompensă, cearta fără rezultate; aceasta este vanitos vangatura (1). Singurul lucru surprinzător este că

(1) Dar nici măcar nu admit că cei studioși ai înțelepciunii sunt filozofi, pentru că prin acel studiu nu ajung la înțelepciune. Căci dacă facultatea de a descoperi adevărul ar fi supusă acestui studiu, s-ar găsi cu oarecare dificultate; când într-adevăr de atâtea ori, atât de multe

Numai Filosofia este acuzată că nu a reușit să atingă scopul, în timp ce nicio știință, înțeleasă în perfecțiunea ei ideală, nu a atins-o încă. A fost o vreme când Fizica a găsit doar patru elemente în agregatele materiale; Acum, cu ajutorul aparatelor chimice, ea a descoperit mai mult de cincizeci dintre ele: aceasta este limita de descompunere a materiei? Descoperirile botanice și zoologice ale lui Aristotel și Pliniu au fost slabe; Cuvier, Humboldt, d'Orbil și alții au făcut incomparabil mai mult în acest sens: dar este aici câinele lui Hercules plus ultra? Pentru oameni, Istoria Umanității prezintă un interes deosebit: dar începutul și dezvoltarea istorică a mai mult de jumătate dintre societățile de genul nostru ne sunt încă necunoscute, ca și cum aceste societăți nu ar fi formate și nu sunt formate din oameni. Cuvântul ei este cel mai apropiat de gândul unei persoane: nici o gramatică nu a definit încă toate Formele limbajului său și nu și-a găsit fundamentele atât de generale încât să nu lase loc pentru nicio excepție. Cât despre teoria elocvenței; apoi, odată cu dezvoltarea liberă actuală a lucrărilor verbale, nu poate prescrie aproape nicio regulă definită fără a amenința gândirea cu cătușele școlare.

Pentru cei în a căror curiozitate nu ar trebui să fie comprclient, se pare că nu există înțelepciune acolo. flăcău. inst, divin II. 1.2.

Îndrăznim să spunem în general că nici o singură știință, precum Filosofia, nu numai că și-a atins scopul, dar nu a primit încă o organizare completă, complet armonioasă; încât în fiecare există încă multe linii nedezvoltate, ca pete întunecate la soare. În consecință, reproșurile îndreptate împotriva Filosofiei se pot aplica tuturor științelor, sau, și mai corect, insuficienței tuturor acțiunilor umane.

Dar vor spune: alte științe, chiar dacă nu și-au atins pe deplin scopurile, cel puțin treptat le ating; volumul de cunoștințe pe care le dobândesc despre obiectele cunoscute este în continuă creștere: dimpotrivă, Filosofia nu numai că nu a determinat semnificația omului în existența armonioasă a naturii, dar nu a explorat în cele din urmă însăși fundamentele rezultatelor sale despre el; Chiar și astăzi ea continuă să gândească în același mod și la aceleași lucruri la care se gândea în vremurile străvechi. Dacă aceste reproșuri sunt cu adevărat corecte; Este de neînțeles cum Filosofia a putut supraviețui milenii întregi, trecând din secol în secol, din oameni în oameni, din școală în școală, luptând cu prejudecățile și credințele, cu ignoranța și pasiunile, cu disprețul și ridicolul. Astrologia magilor antici a fost zadarnică și a dispărut; cabalismul mistic al visătorilor alexandrini a fost absurd și a dispărut; nu a găsit Piatra filosofală Alchimia de medii

vremuri, iar acum nu mai există alchimiști. Dar Filosofia încă există și, în ciuda secolelor de eșec, încă se străduiește spre scopul său, în speranța de a-l atinge. Pentru a înțelege această ciudățenie și a afla dacă Filosofia avansează sau nu, să trecem în revistă pe scurt o serie de rezultate ale ei cu privire la semnificația omului în existența armonioasă a lumii.

În școlile antice, înainte de Socrate, filozofii au produs omul din pământ, iar uneori, membru cu membru, afirmând, nu în glumă, că mădularele corpului, care la început vegetau separat, au format mai târziu un tot armonios. Astfel, omul, în întreaga sa ființă, aparținea regnului naturii și se afla în aceeași categorie cu toate tipurile de dezvoltare a ei. Apoi, din vremea lui Socrate și Platon, ei au început să considere omul în două tipuri - în trup și suflet, iar primul, la fel ca materiei grosiere, a primit control complet asupra vieții animale sau a părților sale, iar al doilea a fost introdus în oştirea zeilor şi îmbrăcată cu perfecţiuni divine. Astfel, omul, fost copil de natură inconștientă, deși și eternă (ἄπειρον), este acum împărțit între cer și pământ și apare pe de o parte prea mare, pe de altă parte - prea mic, pe de o parte - proprietarul o minte înaltă și o libertate desăvârșită, pe de altă parte - oarbă, putrezită în cătușele nevoii mizerabile. Fără îndoială că această viziune asupra omului este mult mai nobilă şi

mai aproape de dovezile experienței decât prima; După ce a descoperit o latură nouă, mai înaltă în viața umană, a întâmpinat și noi, cele mai importante dificultăți. Acum au apărut nenumărate dezbateri despre limitele și condițiile libertății, despre sănătatea binelui și a răului, despre participarea animalității la viața morală a omului, despre soarta și scopul ambelor tipuri, în general despre relația și legătura dintre suflet și trup în existența și activitățile lor. După ce a împărțit omul în principiile cerești și cele pământești, Filosofia l-a împăcat apoi cu sine pentru o lungă perioadă de timp, și-a reunit elementele într-un fel sau altul și, în cele din urmă, obosită, ajungând la ultima extremă în concluziile ei, nu știa cum. a iesi din nenumaratele antinomii, nebanuind ca nodul Ele sunt ascunse nu in inceputul pamantesc si nu in cel ceresc, ci in insasi esenta naturii umane.Intr-o asemenea dificultate, invatatura Credintei Crestine ar putea aduce Filosofia. cel mai mare beneficiu. Înțelepciunea cerească a descris în mod clar prezența a două comori într-o singură persoană și diferența dintre legea păcătoasă și organismul trupesc, căruia dualismul filozofic nu i-a acordat niciodată atenție, și diferența dintre carne și viața animală, pe care Filosofia nu o permitea. , și înalta demnitate a acestuia din urmă și legătura ei strânsă cu viața spiritului într-o singură ființă umană și destinul său glorios, inseparabil de scopul naturii spirituale a

prins (1 Cor. XV, 35-44, Rom. VII, 23, 2 Cor. UN. I, Rom. VII. 24. VJL-18-23, 1 Cor. VI. 19, 20, Evr. IV. 12. 1. Sol. V. 23), toate aceste adevăruri, revelate în Sfânta Scriptură cu o claritate desăvârșită, puteau arunca multă lumină asupra acelor cărări strălucitoare și întunecate pe care Filosofia a mers spre țelul ei: dar gânditorii creștini (1), spre Din păcate , se aflau sub influența puternică a dualismului antropologic antic și, înțelegând Filosofia ca știință pozitivă, nu îndrăzneau să-și schimbe conceptele. În această stare, Pașa Puka a apărut în fața tribunalului critic al lui Kant. Observând punctul ei de poziție în raport cu scopul către care ar trebui să se străduiască și văzând că obstacolul în calea efortului ei era imposibilitatea de a găsi o relație armonioasă între viața corporală și cea spirituală a unei persoane, Kant a trebuit în mod natural să-și sacrifice teoria. căruia unul dintre membrii opuse – și a adus trupul. În opinia sa, principiul independent al întregii ființe umane este mintea, iar aria sa este atât de vastă încât în ea, sub condiția Formelor de percepție pur subiective, operează senzualitatea însăși (Sinnlichkit). Cât despre organism, cu toată dezvoltarea lui organică; atunci ea, ca și lumea materială în general, este doar un fenomen.* Deoarece conceptul de independență a minții și reprezentarea și concluzia

(i) Mă refer la caracterul și direcția filozofiei catolice.

speranța, nu a explicat încă contradicțiile mentale și morale - în om; apoi Kant a împărțit mintea în teoretică și practică. Mintea teoretică, în opinia sa, se ocupă de o lume a fenomenelor, simțindu-l sub Formele spațiului și timpului și cunoscând-o categoric: dimpotrivă, mintea practică în sine nu recunoaște nimic, ci doar cere absolutul în activitatea şi cunoaşterea forţelor inferioare ъ. Astfel, cel din urmă este întotdeauna nemulțumit de primul și nu încetează să-l entuziasmeze; iar cel dintâi, oricât ar munci, nu poate exprima postulatele celui din urmă. Este evident că această viziune asupra naturii umane este mult mai înaltă și mai distinctă decât cea dualistă. Filosofia, pusă în acest punct de vedere, consideră o persoană, nu mai ca o ființă complexă de naturi opuse și care acționează după legi străine, necunoscute și reciproc contradictorii, ci cum?, o persoană existând independent, concentrată în propria sa conștiință și dincolo. urmând sugestiile propriei legi . Probabil că nimeni nu se va îndoi că transformarea Filosofiei făcută de Kant a deschis un câmp nesfârșit pentru cercetare și evaluare ulterioară a cunoștințelor noastre teoretice, și mai ales pentru arhitectura filozofică, sau construcția sistematică a științei. Totuși, acest lucru este justificat de experiența însăși: până pe vremea lui Kant, în întregul domeniu al științei, ei nu știau

un alt sistem pe lângă cel scolastic, și o altă clasificare a cunoștințelor, alta decât cea care se bazează pe legătura lor externă, sau formală; dimpotrivă, astăzi doar prejudecățile inveterate aderă la vechile Forme ale științei și doar ignoranța se mulțumește cu corelarea exterioară a adevărurilor.

Iată un scurt raport despre mișcarea Filosofiei către scopul ei! Din aceasta reiese clar că Filosofia nu era într-o singură stare, că munca ei nu era speculație inactivă și inutilă, ci o străduință constantă și o abordare reală a scopului, că succesele sale sunt extrem de importante pentru știință în general și sunt reconfortante pentru o persoană. căutând să-și clarifice propria conștiință locul, sensul și relația sa în existența armonioasă a lumii. ■ Din raportul nostru este, de asemenea, clar cu ce moștenire a apărut „Filosofia de la Ipkola”; Kant, ce este bogat și ce îi lipsește, ce este bun și ce nu este satisfăcător. Acest lucru trebuie cunoscut pentru a, în conformitate cu nevoile esențiale ale stării actuale a științei, să-i dea o direcție decentă și, pe cât posibil, să-și corecteze deficiențele. Am văzut că Kant atribuie naturii obiective și vieții organice a omului foarte puțină influență asupra dezvoltării câmpului subiectiv al cunoașterii; pentru că între experiență și mintea teoretică a plasat Formele pure, a priori, ale senzoriale

vederi. Este evident că această viziune asupra omului, pe de o parte, i-a protejat independența și a favorizat idealismul subiectiv, iar pe de altă parte, l-a făcut o ființă izolată și egoistă, care trăiește în

sine, de unul singur și pentru sine, care în esență nu știe nimic. dar el însuși și nici căruia, în afară de sine, nu-i dă socoteală despre activitățile sale, chiar și despre erorile și greșelile sale. O astfel de persoană, evident, nu poate fi un tip al întregii umanități și nu își va găsi un loc în compoziția armonioasă a universului, unde totul există prin toate și pentru toate. Se știe, de asemenea, că Kant a încercat să confere un caracter rațional tuturor fenomenelor vieții noastre interioare, astfel încât însăși sentimentele inimii, despre care însă a vorbit foarte puțin, în spiritul învățăturii sale, fie nu au. valoare sau sunt esența ecourilor convingerii mentale. O astfel de viziune ne prezintă o persoană ca o ființă, desigur, inteligentă, temeinică, metodică; Dar este atât de rece, atât de insensibil, ca un ratio ex machina: nu-l putem iubi și nu îndrăznim să-i spunem persoană. În cele din urmă, înțelegând omul ca o ființă independentă, Kant a trebuit, în mod firesc, să-l privească drept același din punct de vedere moral; iar independenţa activităţii morale trebuia să se bazeze pe legea corespunzătoare acesteia. Din acest motiv, Kant a atribuit îngroparea noastră morală, conform-?

purtând la Forma sa, măreția legii divine și suficiența perfectă și a făcut ca conținutul activității morale să fie dependent de heteronomia experienței sau de rădăcina cauzalității. Astfel, o persoană, o ființă unică și independentă în sens teoretic, din latura morală este dublă, ca și Forma și conținutul activității și, mai mult, în așa fel încât prima este responsabilă pentru a doua; deoarece al doilea nu se referă în mod semnificativ la viața unei persoane, ci limitează doar liberul arbitru al acesteia. Este evident că această viziune asupra vieții noastre morale o amortizează cu formalismul ei, înfioară sufletul, nu dă niciun sens acțiunilor exterioare care au un efect atât de puternic asupra inimii noastre și sunt atât de strâns legate de conștiința noastră și, mai ales, duce la rezultate raționaliste în domeniul religiei.cercetarea și conceptul fals al libertății în viața politică. Nu am fost primii care au observat neajunsuri atât de importante în Filosofia lui Kant; au fost observate în Germania, la scurt timp după publicarea criticii lui Kant: dar idealismul german entuziast, după ce și-a găsit baze solide în învățăturile luminatului său, le-a apărat cu încăpățânare și a suprimat acuzațiile gânditorilor secundari. Am reluat aceste observații, așa cum am spus mai sus, doar pentru a arăta latura slabă a Filosofiei moderne și direcția în care nu este posibil să o corectăm.

prosperitate, va urma propriul nostru sistem. Dacă reușim să lămurim părțile întunecate de mai sus ale vieții umane, care sunt înțelese greșit de Kant și nu dezvăluite de filozofii următori; atunci munca noastră nu va fi inutilă pentru Filosofie în raport cu scopul ei.

Dar ei se întreabă: va fi atins vreodată acest obiectiv? Va ajunge Filosofia în cele din urmă la ultimele sale rezultate, fără îndoială?

Va defini ea sensul omului, astfel încât să nu mai rămână nimic de dorit? Soluția la această întrebare nu prezintă nicio dificultate: trebuie doar să acordăm atenție esenței științei în general și acelor condiții inevitabile în care Filosofia se străduiește să-și atingă scopul.

Ce este știința? - Aceasta nu este suma cunoștințelor adunate într-o singură carte și referitoare la un singur subiect: o carte, în sine, nu poate fi numită știință, la fel cum corpul uman, în sine, nu poate fi numit persoană. Între timp, poziția opusă este, de asemenea, de netăgăduit - aceea că, așa cum cineva caută o persoană în corpul său, tot așa se caută știința în cartea sa. În corp am găsit un suflet și spunem că acest suflet liber rațional, îmbrăcat în țesut corporal viu, este o persoană. Este evident că conceptul nostru despre om este alcătuit din concepte despre suflet și organismul său. În același mod este necesar să înțelegem

păianjenului: cartea în sens material este corpul ei; sistemul de gânduri dezvoltat în carte este organismul său; iar sufletul, dând viață întregului, pătrunzându-l ca una și slujind ca o condiție pentru armonia lui, este ideea minții (1). Unde este această idee - sufletul unui păianjen? (o întrebare echivalentă cu întrebarea scolastică despre scaunul sufletului în trup). Îl cauți într-o carte, dar sufletul cântă în ea; vrei să-l găsești în mintea ta, dar nu există cărți în ea; Între timp, vezi că gândurile sunt vii, că fiecare pagină mărturisește prezența ideilor și este expresia ei directă. Legătura dintre carte și minte este mult mai strânsă decât credem - doar că ea, ca și legătura dintre tată și fiu, nu este supusă sentimentelor - este un fir invizibil, spiritual, care leagă mintea scriitorului de opera sa într-o singură ființă - aceasta este o idee (2) . Trupul se numește cristalizarea pământească a sufletului: și mai drept,

(1) Credem că analogia noastră va întâmpina obiecții puternice, în primul rând pentru că, atunci când citesc cărți, nu multor oameni le place să caute sufletul în ele (majoritatea cititorilor se mulțumesc cu viața lor organică, iar unii, cu atât mai puțin, cu un frumos aspectul), - în al doilea rând, pentru că în toată literatura există puține cărți cu suflet, adică puține astfel de lucrări în care scriitorii și-au exprimat propriile idei (colecții ale altora, lipite cumva gânduri și

-Formulă care nu sunt conectate în interior prin unitatea unei idei - după părerea mea, esența cărților fără suflet).

(2) Empiristul poate, dacă vrea, să întoarcă acest

Se pare că scrierea poate fi numită cristalizarea unei idei. Mintea creează o idee; o idee se dezvoltă într-un sistem de gânduri – și acest

sistem este deja limitarea sa, un oxid, o formațiune chimică. Dar nu închei procesul de activitate mentală cu asta, îți transferi gândurile pe hârtie, le pui sub tipar; - și acum ideea ta, subordonată în sfârșit legilor mecanismului, nu mai poate dezvolta această ramură separată a existenței sale și trăiește în ea, ca în corpul său, fără a înceta să trăiască și să se dezvolte în minte. Oamenii văd această țesătură mecanică a ideii, se felicită reciproc pentru știință și iau cu ei doar organismul acesteia. Din aceasta rezultă clar că esența, viața, sufletul științei se află în minte; Prin urmare, întrebarea: își va termina vreodată știința cercetările? este echivalentă cu întrebarea: va înceta vreodată mintea să cunoască și să gândească? Va afla el totul ca să nu mai fie nimic de știut? adică va înceta mintea să mai fie mintea?

Cu toate acestea, acest rezultat rezolvă problema propusă doar în general, în raport cu toate științele: putem găsi altul care o rezolvă mai specific – doar în raport cu Filosofia. Scopul Filosofiei este de a determina locul

punându-l într-o poză amuzantă. Nu-l oprim să glumească; dar adevărul va rămâne totuși adevărul.

sensul şi relaţia omului în existenţa armonioasă a lumii. Este evident că pentru a atinge acest scop, trebuie mai întâi să determinați armonia universală a existenței, adică să studiați legătura reciprocă a ființelor, deoarece acestea aparțin unui întreg, deci să dezvoltați lumea imaginabilă și să găsiți acea lege cuprinzătoare. prin care există și guvernează Xia. Dar imaginabilul, așa cum am menționat mai sus, trebuie să fie rezultatul a două polarizări: subiect și obiect, fizic și spiritual. Subiectul este un principiu de gândire - o persoană; obiectul este ceea ce gândește o persoană, adică fizic și spiritual. Aceste momente ale existenței obiective nu pot fi accesibile viziunii directe: ele sunt cunoscute atâta timp cât sunt gândite; și cât de repede devin de imaginat; atunci cunoașterea despre ele este în mod necesar imprimată de proprietățile și principiile gânditorului. În astfel de imagini, ceea ce se caută în domeniul Filosofiei este parțial presupus, ca și cum ar fi fost deja găsit, ultimul este primul, scopul științei devine viziunea principală a subiectului său. Filosofia nu mai vrea decât să determine semnificația omului în existența armonioasă a lumii; și totuși, filozoful, la prima vedere asupra lumii, se bazează deja pe conștiința de sine, în consecință pe esența naturii sale și chiar pe un concept preliminar al acesteia. Filosofia presupune în persoana care caută o fiinţă normală, în care, ca în

în cea mai fidelă oglindă s-ar reflecta întreaga umanitate, în care toate gândurile, sentimentele și dorințele indivizibilului s-ar contopi într-o singură coardă perfectă: ion, ca știință, considerată în sine, în afara granițelor oricărei școli, este bineinteles corect. Dar cine

caută această creatură? - Oamenii caută cu minți și voințe diferite, cu sentimente și pasiuni diferite, cu vederi diferite asupra lumii și a Creatorului ei: - și ne putem aștepta ca oricare dintre ei să o găsească diferită de ceea ce este el însuși? Unde caută ei această creatură? - Se caută în natură, construită pe baza încrederii psihice în sine a minții filozofatoare, deci considerată în conformitate cu principiile subiective ale sufletului, și în ciuda faptului că este prezentat ca natură obiectivă, ca obiect. este același pentru toată lumea (1). Astfel mințile lucrează, sistemele roiesc și se înlocuiesc rapid unele pe altele, iar Filosofia încă nu își vede scopul; pentru că filozofii sunt oameni care

(1) Cicero, vorbind despre Democrus, într-adevăr cel mai zadarnic filosof al lumii antice, notează: qui ita sit ausus ordiri: ■ haec loquor de universis.” Nibil excipît de quo non profitc-Jltiir. Cic. quest. acad. 11. 25. Dar aceasta este soarta tuturor părților sistemelor filozofice. În esență, știința, având ca subiect întreaga lume și, între timp, dezvoltându-se sub influența proprietăților personale ale Filosofului, fiecare dintre ele, în mod necesar, trebuie să fie unilaterală, amestecând deci eroarea cu adevărul.

Ei mențin armonia lumii cu tactul lor mental și determină în ea sensul oamenilor, nu al omului. Acesta este cel mai mare obstacol de netrecut pe care Filosofia i-a fost prezentat în drumul către scopul ei și împingând acest scop înapoi la infinit! Dacă Kant ar fi acordat atenție acestei pietre filosofice; atunci nu aș promite științei noastre pace aproape și veșnică. A doua polarizare, care dă ființă imaginabilului, este, după cum s-a spus, Fizicul și Spiritualul. Dar am observat mai sus că fizicul, ca finit, și spiritualul, ca infinit, limitându-se reciproc, trebuie să producă nedefinit. Este evident că acest nedefinit nu va fi determinat până când finitul încetează să mai fie finit, iar infinitul încetează să mai fie infinit, sau altfel, până când își întrerup relațiile reciproce și, în consecință, dispare imaginabilul. Sfera suprasensibilului sau imaginabilului se poate răspândi și micșora, lumina și întuneca, în funcție de preponderența unuia sau altuia în raport cu filozoful, a cărui ființă și activitate sunt condiționate de aceleași principii, dar nu va deveni niciodată o sferă definită. De aici reiese clar că Filosofia nu poate ajunge la sfârșitul definiției imaginabilului și, prin urmare, nu își va atinge niciodată complet scopul (1).

(T) Rezultă că nici un singur sistem filosofic nu s-a dezvoltat și nu poate fi dezvoltat până la desăvârșirea completă,

Cu toate acestea, faptul că Filosofia, ca toate celelalte științe, nu își poate atinge în cele din urmă scopul, acesta nu trebuie transformat într-un reproș pentru aceasta; pentru că triumful minții nu constă în obținerea ultimelor rezultate, ci în dorința neîncetată pentru ele.

Istoria prezintă numeroase exemple de stagnare mentală, care au izvorât tocmai din faptul că poporul a recunoscut știința ca o risipă de cunoștințe și, acceptând prevederile acesteia ca un adevăr incontestabil, nu a îndrăznit să le critice. De ce este considerat Orientul de azi o țară a originalității și a prejudecăților grosolane, când literatura chineză și indiană, atât de variată și bogată, stârnește surpriza Europei educate? „Numai pentru că China și India cred în ideile ei ca și cum ar fi o revelație și nu îndrăznesc să extindă orizontul cunoștințelor lor.” De ce numim epoca Evului Mediu al vieții europene epoca declinului științelor, când la acea vreme școlile monahale studiau pe Platon și Aristotel aproape mai bine decât universitățile și academiile de astăzi? - Doar pentru că reprezentanții învățământului din acea vreme au privit propunerile lui Aristotel ca pe profețiile unui oracol și nu au considerat

corespunzătoare existenței reale a naturii, altfel ar fi unică și adevărată în toate privințele. Vezi Knig's Program, de philosophia ex sententia Aristoteli" plane absoluta, dog tamen unquam absolvenda. Lpz. 1827.

a îndrăznit să gândească altfel. În sfârșit, de ce se consideră Europa modernă educată când nu a finalizat nicio știință? — Tocmai pentru că ea nu termină nici una dintre ele, ci merge din ce în ce mai departe pe câmpul nemărginit al științei, bucurându-se de fiecare cunoaștere nouă și țesând-o, ca un nou decor, în cununa biruitoare a minții. Mișcarea mentală este la fel de nelimitată ca și mișcarea morală. Un om bun din punct de vedere moral nu este cel care crede că a îndeplinit în sfârșit legea morală și a încetat în activitățile sale (vai de el!); dar cel care se străduieşte necruţător şi veşnic să-l împlinească. În această aspirație se află fericirea și plăcerea lui!

VI

BENEFICIILE FILOZOFIEI.

Discuțiile despre beneficiile științei la prima vedere par a fi raționamente inutile și amenință cititorul cu plictiseala - par a fi rodul lent al unei teme scolastice care dovedește cu tărie subiectul - nu pentru că are nevoie de dovezi, ci pentru că este cerut de forma pozitivă de introducere. De fapt, după ce am definit scopul științei, mai este necesar să vorbim despre beneficiile acesteia? 'Dacă scopul specificat este bun; atunci chiar și fără prea multă luare în considerare ar trebui să fie clar că știința este utilă. Dar, fără a ne îndoi de adevărul acestei concluzii generale, am abandona de bunăvoie studiul subiectului de față, dacă soarta Filosofiei în această privință ar fi identică cu soarta lui

toate celelalte științe. Istoria nu oferă un exemplu de societate educată care se îndoiește vreodată de utilitatea unei anumite ramuri a cunoașterii umane: dimpotrivă, Filosofia, chiar și în cele mai fericite epoci ale dezvoltării mentale a popoarelor, a experimentat disprețul, insultele și expulzările, ca un ulcer. .gozny! viaţa morală şi politică a statelor gotice (1). Cum putem împăca aceste fenomene, care sunt parțial dezvăluite în epoca noastră iluminată, cu înălțimea și noblețea scopului spre care tinde Filosofia? Aceasta este motivația care ne obligă să vorbim despre beneficiile științei noastre!

Dintre nenumărații judecători ostili ai Filosofiei, cei mai îngăduitori sunt, fără îndoială, cei care o consideră doar inutilă, adică o gimnastică pentru mintea lenovă care nu servește la nimic. Pentru a înțelege cu adevărat sensul acestei judecăți și pentru a arăta gradul de validitate a acesteia, este necesar, în primul rând, să ne amintim diferența pe care am stabilit-o între Filosofie și filosofare și, în al doilea rând, să găsim sensul care este legat și care ar trebui să fie conectat cu

(1) Dacă o soartă similară a căzut uneori asupra științelor private, apoi din nou mai târziu) că aceștia au acționat din sfera lor specifică și au dat cercetărilor lor generalitatea concepției filozofice.

într-un cuvânt, beneficii. Spuneam că Filosofarea nu este întotdeauna Filosofie. Dacă nu este expresia unei idei, în continuă dezvoltare despre lume și viață, ci este excitat de o coliziune aleatorie a gândurilor sau vântul de opinii efemere; atunci, după părerea noastră, este mai decent să-i spunem „scărpinarea urechii” decât Filosofie. Așadar, cine consideră Filosofia o știință inutilă, înțelegând-o în sensul de filosofare simplă, inexplicabilă; Suntem complet de acord cu asta. Dar este cu totul altă chestiune când se vorbește despre inutilitatea ei, adică despre fiecare lucrare filosofică construită pe principii bine cunoscute și impregnată de unitatea ideii: în acest ultim caz trebuie să examinăm ce beneficiu își doresc ei de la Filosofie. Beneficiul în sine nu este un scop; scopul în sine nu este un beneficiu. Vorbind despre un scop, nimeni nu se întreabă la ce servește până când nu îl transformă într-un mijloc: dimpotrivă, spunând că un lucru este util, fiecare îi vede aplicarea, utilitatea lui pentru ceva. Și astfel se pune întrebarea: în ce scop ar trebui să fie folositoare Filosofia? Cine are nevoie de ce de la ea? Ne imaginăm că toți căutătorii de folos s-au adunat la acest strigăt și unii cer - cel puțin înțelepciunea lui Hermes, alții - celebritate periculeană, iar majoritatea - o toiagă magică pentru a transforma totul în bani: - iar Filosofia, adusă în confuzie extremă, prinde Ideea lui Diogene -

Nar, iese din mulțime și se grăbește spre piață - să caute o persoană, pentru că singurul beneficiu care este direct legat de scopul ei este

de a determina locul și semnificația unei persoane în lume, în consecință, din esență. a naturii sale și a condițiilor existenței sale, să-și dezvolte sfera responsabilităților și are dreptate, Dar asta, spun ei, nimeni nu are nevoie - parțial pentru că pentru aceasta fiecare are propria sa minte în capul său, parțial pentru că locul și semnificația ale unei persoane din lume sunt determinate de legile religiei și politicii. Dar ce înseamnă „propria ta minte în capul tău”? — Conform conceptului nostru, bazat pe experiență, acesta este un mod privat de a gândi și a acționa, prin care o persoană diferă de alta; acesta este un regn special de idei, dezvoltat de egoismul personal și guvernând voința; acesta este începutul separării subiecților și dizolvarea legăturilor sociale; Aceasta este sămânța răului, semănată în inima omului și care crește în concepte. De aceea este nevoie de Filosofie, pentru ca nimeni să nu aibă propria sa minte în cap, pentru ca fiecare să gândească cu o minte comună, să se ghideze după o lege comună, să iubească binele comun, să se străduiască pentru un adevăr comun și să atingă un scop comun. - pentru ca toată lumea să fie o ființă în milioane de persoane - Adevărat, asta înseamnă Religie și Politică; pentru că primul se străduiește să unească oamenii prin legăturile fraternității interne, spirituale, iar al doilea îi aduce într-o relație armonioasă cu

latura fizică, în exterior. Dar creștinismul și legile pozitive ale statului, acționând asupra unei persoane din ambele părți ale ființei sale, nu îi îngrădesc voința, ci doar îi cer supunerea, nu-i ucid gândurile, ci vor doar consimțământul ei. Revelația este glasul Patriei cerești, dusă la îndeplinire de Biserică; Statutele statului sunt esența chemării patriei pământești, proclamată de Guvern. Primele și ultimele, existente în afara noastră, ne limitează voința și legalitatea cerințelor lor este evidențiată de propria noastră natură. Ce lipsește pentru ca o persoană, chiar obișnuită să caute un motiv suficient în toate, cu o convingere profundă a minții și cu desăvârșită disponibilitate a voinței, să se predea conducerii Bisericii și Patriei? - Ceea ce lipsește este un Filosofie adevărată și sănătoasă care ar examina imparțial natura umană, a limitat cu adevărat sensul și relațiile ei în lume și a indicat clar nevoile ei esențiale - care ar descoperi că ajutorul ceresc al Religiei Revelate este cu adevărat necesar pentru noi” și că viața noastră exterioară ar trebui să fie limitat de legi (1).

Ei bine, ei ne vor spune, dacă Filosofia, acționând în conștiința omului și stând la mijloc între

(1) Taxonomiștii stricti, cosmopoliții și infferentiștii vor găsi aici un motiv să mă acuze ín petiione principiorum: dar

Religia și Politica, le-a dat mâna ambelor: de cele mai multe ori se întâmplă contrariul - că, devenit sclav al egoismului și slujindu-l cu

fermitatea și constanța științei, dă naturii umane un sens complet contrar inspirațiilor religioase și sociale, se dizolvă. legătura sa cea mai sacră cu cerul și pământul și astfel devine o știință dăunătoare. Asemenea fenomene din domeniul Filosofiei nu sunt, desigur, rare, iar a le respinge ar însemna să insultăm Istoria: dar trebuie să luăm în considerare cu atenție cine le este cauza – Filosofia sau Filosofii. Am observat deja când am vorbit despre imposibilitatea de atins. a scopului asumat de știința noastră – că unul dintre Cel mai important obstacol în calea succesului cercetării filozofice este nevoia de a o începe și de a o desfășura sub influența unui concept privat sau personal despre sine. Acest concept nu este rezultatul științei, ci al educației și al vieții: este format nu din idei, ci din obiceiuri, înclinații și pasiuni, unite de egoism; poate fi numit un concept practic, un simbol al stării morale și mentale a unei persoane. În cine este acesta începutul oricărei activități umane sau

Trebuie să ne amintim că suntem încă în limitele introducerii. Cititorul va vedea că atunci când sistemul va fi dezvăluit, aceste presupuneri nu vor fi principii, ci consecințe necesare din principii.

afectate de ignoranță sau compuse din elemente ostile și distructive din punct de vedere moral; în mâinile acelei Filosofia devine un ulcer. Care a primit o direcție proastă în starea de educație și nu și-a dezvoltat pe deplin abilitățile cognitive; el apucă în mod firesc primul gând greșit, parțial pentru că acesta se armonizează cu începutul său subiectiv și îi măgulește înclinaţiile vicioase, parţial pentru că nu știe altceva decât acesta și nu îl poate pune la scară cu alte gânduri sau îl evaluează prin puterea ta. propria minte (1). Între timp, împrejurările l-au plasat, din păcate, în domeniul Filosofiei – iar Filosofia este inocent expusă reproșurilor pentru slăbiciunile morale și mentale ale conducătorului ei (2}. Este adevărat, Germania modernă ne prezintă mulți mari gânditori care, atât în extinderea lor învăţare şi la puteri înalte

(1) Plat, de "repu hl. V, 476. din acest Ie al halo imposibil de ei sau intelectul gysin Idein te hai aspasas3·ai.

(2) Piai, de reputi, p. 489. Chiar dacă prezentul acestora, însă, nu ne bucurăm de cel mai bun avantaj sub adversari, un conflict foarte mare și puternic este cauzat de ei în urmărirea acestor ambiții, toate dintre ei, incurcandu-se rilosoria, devin ca niste pomponiri sau impingatoare de ioni ca acesta, iar cei care sunt ingreunati, inutili. Filosofii ar fi capabili să corecteze greșelile Filosofilor, apoi studenții pervertiți ai lui Vegscheiders, Strauss și Hermes ar trebui să se îndrepte și ei către vina Teologiei.

mintea și, după calitățile morale ale inimii, nu se potrivesc categoriei de filosofi pe care o descriem; și totuși, învățătura lor

contrazice adesea cerințele religioase și politice ale vieții poporului nostru. Dar trebuie să ne amintim de tribusul idol al lui Bacon, căruia Filosofia făcea aproape întotdeauna sacrificiile obișnuite. În acest sens, este influențată în egală măsură de creșterea și de obiceiul pe termen lung al unei persoane de anumite forme ale vieții sale religioase și civile. Filosofia germană este, de asemenea, imprimată cu o astfel de naționalitate: totul în ea este excelent și universal, cu excepția celor care sunt strâns legate de societatea privată, religioasă și politică a Germaniei. Între timp, în afara Germaniei, minți care nu sunt prea perspicace, cel puțin nu prea pe scurt familiarizate cu spiritul credinței lor și cu importanța condițiilor distinctive ale vieții lor naționale, admirând mentalitatea filozofilor străini, rareori disting marile lor idei. din nuanțele particulare ale conceptelor lor de acasă și, înclinând gândurile altora , împreună se închină „idolilor” altor oameni. Astfel, ilizibilitatea, sau pur și simplu viziunea străină și heterodoxă a gânditorilor, aduce din nou asupra Filosofiei dezonoare nemeritată și o expune reproșurilor pentru că a avut o influență proastă asupra dezvoltării minții domestice. Și așa, când se spune că Filosofia este dăunătoare pozitiv; atunci ei inteleg

desigur, nu știința, ci una sau alta dintre figurile ei, unul sau altul sistem anume, impregnat cu bila unei inimi rea, sau pătruns cu conceptele unei minți străine... Dacă acest lucru este adevărat; atunci, oricât de mare ar fi beneficiul Filosofiei pentru religie și politică găsit mai sus, implementarea ei este în orice caz o chestiune condiționată și ce condiții sunt necesare pentru aceasta este clar pentru toată lumea.

După ce am dedus acest rezultat, ne-am abordat cu insensibilitate ideea că avem nevoie de o filozofie casnică, originală. Se pune întrebarea: în ce ar trebui să constea rna? și ce beneficii științifice se pot aștepta de la caracterul său național? – Nu este greu să răspunzi la prima întrebare; deoarece răspunsul la acesta rezultă din discuțiile noastre anterioare. Spuneam că adevărata Filosofie acționează între sugestiile religiei și ale politicii și, descoperind cerințele esențiale ale naturii umane, le împacă cu legile credinței și cu condițiile vieții domestice (1). Dar ce înseamnă dey?

(1) El a numit filosofia adevărată, deoarece se străduiește să împace cerințele naturii umane cu inspirațiile Bisericii și ale Patriei, iar dezvoltarea ei ne imaginăm doar în lumea creștină. Adevărat, se poate, de exemplu, numi adevărată Filosofia Greciei clasice: dar se ocupa de păgânism și, prin urmare, trebuia să fie în direcția opusă societății și religiei. Socrate și Platon au fost, de asemenea, limitați de cerințele credinței lor și

a lucra în domeniul Filosofiei între sugestiile Religiei și Politicii? - Înseamnă să desfășoare cercetări filozofice sub influența lor, să determine sensul omului în lume în conformitate cu limitările lor - nu pentru că cer un lucru și nu alte concepte despre natura sa, ci pentru că natura lui, dezvoltată și hrănită de ele, este de fapt aceasta și nu alta. Omul, desigur, este peste tot un om: dar această ființă lumească (ens genericum), egală cu sine, îi apare filozofului numai sub tipurile infinit diferite de viață națională. Credințele private și legile pozitive ale țărilor transformă un subiect universal într-o multitudine de subiecte naționale, complet diferite unele de altele; -si asta e firesc, pentru ca oamenii-

litpkp: dar nu le puteau împăca cu îndatoririle morale și cu obiceiurile naturii umane și, prin urmare, au încercat să subordoneze - nu Filosofia condițiilor religioase și sociale, ci condițiilor religioase și sociale - Filosofia. De aici și prevederile lui Platon: εάν μή ή οί ριλόσοροι ^ασιλεύσωσιν--, η οι βασιλείς--ριλοσορήσωσι γνησίως

te xai ίχανώ?,--ούχ εστι χαχών παύλα ταΐ$ πόλεσιν. de republic.

V,475. VII, 521. De aici - laudele lui Cicerona: philoso-pbia - arta vieţii, fin. III, 2., medicina minții, ib. II, 5., îndreptarea păcatelor noastre, Tuse. acea 5, 2 etc. Seneca, cine se poate îndoi că trăim în nemurirea zeilor? pliilosopbia, că am trăit bine? Epistolă 90 intra et al. și vânătoarea

Caracterul individual al unei persoane este format în același mod ca un concept separat de rațiune. Conceptul se formează din latura experimentală - din mai multe idei care au trecut în rațiune din obiecte locale, iar din partea spirituală - dintr-o singură idee, mai mult sau mai puțin strălucitoare, prin care ideile sunt unite: în mod similar, naționalitatea este determinate din exterior - de obiceiurile si reglementarile locale Iami state, iar din interior - de spiritul credintei si regulile Bisericii. Așa sunt educate și diversificate subiectele oamenilor! Care dintre ele ar trebui considerat prototipul omului pentru a determina corect sensul naturii sale? Germanul dă această onoare, firesc, germanului, francezului, francezului etc.; și sunt chiar în fața națiunilor lor, pentru că în Germania și Franța omul este într-adevăr ceea ce Filosofia lor îl înfățișează ca fiind. Dar e așa în Rusia? Și oare gânditorii noștri ar proceda corect atunci când, după ce au făcut o copie filozofică a unui original german sau francez, l-au dat drept prototip uman și ne-au forțat mintea să gândească, inimile noastre să simtă, în germană sau franceză? - Aceasta ar însemna să dorim să ne schimbăm modul de viață național, deci condițiile vieții noastre sociale și statutele Bisericii noastre Ortodoxe, ale căror elemente au intrat în esență în natura rusului și l-au făcut subiect al poporului.

Și astfel, filozofia domestică, originală, trebuie să țină cont de determinarea locului, sensului și relației omului în lume, deoarece omul, în sine întotdeauna și oriunde la fel, se caracterizează în dezvoltare prin tipul de viață cu adevărat rusească, și , după ce a dezvăluit înțelegerea naturii sale, clarificându-și responsabilitățile în raport cu Patria și Religia,

O astfel de filozofie, deja cu siguranță utilă pentru viața noastră religioasă și națională, nu ar fi mai puțin utilă pentru dezvoltarea științelor private în Rusia. Definirea subiectului de Filosofie în general; Am observat ușor că anumiți păianjeni vor fi în armonie reciprocă numai atunci când mintea este de acord cu principiile lor, adică îi scoate din orice idee despre lume și viață și le arată afinitatea lor reciprocă: fără această condiție, natura este singura original al tuturor științelor, trebuie să se manifeste într-un număr infinit de copii, diferite fie ele, fie între ele. O astfel de influență benefică a minții asupra întregului domeniu al științei înseamnă, evident, influența Filosofiei, întrucât sarcina ei este de a determina existența armonioasă a lumii și de a găsi legea dezvoltării acesteia în fenomene. Că știința noastră este cu adevărat utilă în acest scop, nimeni nu s-a îndoit vreodată; că dă un parcurs armonios, dezvoltare consistentă, același caracter tuturor ramurilor cunoașterii în limitele activității sale, acest lucru este confirmat de Isa.

teorie și observație (1). Starea morală și poetică a gândirii lui Socrate și Platonov s-a reflectat nu numai în filosofia științifică modernă și ulterioară a Greciei, ci și în însuși stilul artelor sale plastice. Spiritul raționalismului kantian, fichtean și hegelian și-a întipărit trăsăturile corespunzătoare în caracterul intern al întregii erudiții nord-germane în general. Supranaturalismul lui Schelling, Baader, Eschenmayer și Schubert a informat direcția religioasă a tuturor cercetărilor din sudul Germaniei, astfel încât literatura de la Berlin și Jena, în general, nu seamănă deloc cu Munchen, Viena și Tibingen. Există multe exemple similare - și toate dovedesc un lucru - că viziunea filozofică își pune amprenta asupra tuturor științelor private care se dezvoltă sub influența sa. Din acest adevăr neîndoielnic rezultă următoarea concluzie: dacă un stat binecunoscut are propria sa Filozofie originară, atunci trebuie să-și dezvolte cu siguranță o filozofie științifică proprie, originală; dacă, dimpotrivă, nu și-a manifestat ideea proprie, folk-filosofică, atunci ori trăiește încă doar o viață practică, ori în domeniul științei se mulțumește cu simpla imitație și folosește alții.

(1) Aici se cuvine să ne amintim din nou de universal!” privind Filosofia ca un păianjen (Wissenschaftlchre) la știință.

rezultate. Îndrăznim să aplicăm această concluzie lucrărilor științifice din Rusia? — Nu este nevoie să dovedim că știința înflorește în țara noastră: universitățile și academiile noastre, seminariile și gimnaziile noastre, societatea noastră inteligentă și activitatea literară sunt dovada vie a acestui adevăr; Prin urmare, trăim mai mult decât o viață practică. Dar dacă Guvernul gardian, atât de neobosit preocupat de dezvoltarea naționalității în educația noastră, a pus cuiva întrebarea: ce direcție are cutare sau cutare știință în țara noastră? Care este caracterul său general în Rusia? - atunci, pentru a rezolva această problemă, ar putea fi necesar să se determine separat fizionomia ei internă, în mintea fiecărei persoane care se ocupă de ea (1). Totuși, vorbind în acest fel, ne referim, desigur, nu la Fapte, descoperiri sau invenții, ci la teorie. Fiecare știință are nevoie de materiale la fel de mult ca un organism organic are nevoie de hrană. Avem puține materiale; Europa de Vest, în acest sens, este în fața noastră și ne putem împrumuta fără rușine. Dar mâncarea nu este

(1) Considerăm aici mai ales păianjeni naturali și istorici, întrucât aceștia, luând în sine în mod direct unul sau altul element filozofic, având o latură teoretică, sunt imprimați mai convenabil decât alții de caractere diferite, chiar și uneori opuse.'*

se va transforma în carne și oase, iar descoperirile și invențiile în știință, dacă această bogăție materială nu este reprodusă de începutul intern al propriei vieți și al propriei gândiri. Vechii romani au epuizat toată învățătura Greciei clasice: au împrumutat de la ea Filosofie și Istorie și Elocvență și Politică și legislație și Forme de educație; și între timp Cartea Genezei, după ce le-a glorificat armele, aproape că nu a observat deloc știința lor; pentru că adevărata știință a rămas în mintea lui Platon, Tucidide, Dimostene, Euripide și numai creațiile lor au fost aduse la Roma; pentru că romanii nu și-au bazat învățământul împrumutat pe propria lor idee națională și nu au imprimat comorilor străine un caracter național. Același lucru ar trebui spus despre științele noastre: ele sunt cu noi, dar nu ne aparțin; acestea sunt plante străine susținute de pământ artificial și căldură; fructele lor sunt fragede, dar fragile, proaspete dar fără viață. Științele noastre, indiferent de elementele de cunoaștere incluse în dezvoltarea lor, nu pot deveni propriile noastre științe decât atunci când se manifestă în teoria originală rusă; iar teoria — oricare ar fi subiectul cercetării sale — nu va dobândi un caracter cu adevărat rusesc printre noi decât atunci când provine din Filosofia rusă originală.

VII

SISTEMUL DE ŞTIINŢE FILOZOFICE.

După ce am trecut în revistă și cântărit tot ceea ce a necesitat cercetări preliminare pentru a intra în domeniul Filosofiei, se pare că

acum am putea începe domeniul nostru. Ne lipsește o singură condiție: un desen al sistemului. Vorbind despre subiectul Filosofie, am definit-o în general. , la fel cum un comandant militar determină starea materială a unei cetăți inamice în ajunul unui asediu, sau un căpitan de navă determină poziția geografică și fizică a mării în ajunul plecării. Dar o asemenea definiție a subiectului nu promite un sfârșit domeniului nostru; pentru că cetatea noastră, marea noastră sunt nelimitate. Și astfel în prealabil este necesar să se indice un fel de granițe, în care

Știința noastră va trebui să se dezvolte rapid.

Mai mult, vorbind despre metoda Filosofiei, am constatat că metoda ei esențială este sistematică și că sistemul nostru ar trebui să fie exprimat în Formele metodei logice. Dar acest concept al Formei științei noastre este la fel de general pe cât ar fi concluziile generale că într-un oraș străzile și piețele sunt situate simetric, sau că din Europa în America se poate naviga la diferite grade de latitudine nordică. Prin urmare, trebuie mai întâi să schițăm o anumită cale prin care suntem măsurați pentru a satisface cerințele sistemului filozofic și a merge spre scopul nostru. Este evident că a limita subiectul și forma filosofiei în acest fel înseamnă a prezenta nu ideea științei noastre în general, ci ideea de a o organiza în mod specific într-o carte propusă. Și așa vom explica.

Primul pas către scopul științei este aplicarea directă a începutului acesteia la subiectul de studiu. Dar principiul nu poate fi aplicat în mod direct tuturor aspectelor unui obiect fără distincție, ci doar celor care au cea mai strânsă relație cu acesta și decurg direct din el. În consecință, ordinea adevărurilor într-un sistem cunoscut trebuie să depindă mai întâi de ceea ce este acceptat ca bază și de ce adevăruri sunt în strânsă legătură cu acesta. Am descoperit că cel mai bun început al Filosofiei este conștiința: prin urmare, conștiința trebuie

comunică gândirii noastre prima mișcare la ceea ce este direct aplicabilă. Și astfel apare întrebarea, ce este cel mai aproape de fundamentul acceptat al științei noastre? – Tot ceea ce există dincolo de linia conștiinței nu poate fi decât rodul de mai târziu al cercetării, și nu primul său rezultat; tot ceea ce există în afara unei persoane este mult mai aproape de sentimentele sale și de aspirația inconștientă a spiritului său decât de conștiința sa. Conștiința noastră este direct inerentă numai în Sinele nostru cu principalele manifestări ale naturii sale și cu acele elemente care, intrând în ea din lumea obiectivă, au devenit proprietatea sa integrală. Prin urmare, primul moment al conștiinței este persoana însăși și prima știință din sistemul Filosofiei este știința cunoașterii de sine, sau subiectul din sfera gândibilului.

Dar aria autocunoașterii este foarte vastă și versatilă: ființa unei persoane se extinde de la cel mai mic nerv din corp, abia vizibil, până la limitele unui gând cuprinzător și evaziv; Activitatea sa se dezvoltă de la primele, nepătrunse aspirații ale spiritului, până la ultimele, expresii organice ale sentimentului și pasiunii. Prin urmare, nu este brusc posibil să se decidă din ce parte știința ar trebui să înceapă să-și studieze natura. Filosofii acordă uneori atenție mai întâi activității umane și, prin urmare, consideră știința gândirii ca fiind baza cercetării filozofice: dar o astfel de mișcare a lui Philo

Sophia, după părerea noastră, nu este deloc naturală; căci activitatea mentală nu constă numai în gândire, iar formele de acţiune nu pot fi definite cu o claritate perfectă până când nu se determină însăşi fiinţa din a cărei esenţă se dezvoltă. Pentru a evita un inconvenient atât de important, unii gânditori au încercat să găsească punctul de plecare al Filosofiei în însăși ființa omului, întrucât apare în conștiință ca o imagine independentă (I = I), și de aici au dezvoltat întreaga lume a Fenomenelor mentale. . Dar această latură a autocunoașterii este și mai inaccesibilă decât înainte; deoarece reprezentarea eu-ului nostru în conștiință depinde de forțele reprezentării și gândirii, de aceea, ca reprezentare, există o ființă pur logică, din care nu se poate deduce nimic decât o serie de concluzii logice. Dacă, însă, cu conceptul de „eu” nostru combinăm sensul de a fi cu adevărat real și în reprezentare îi atribuim anumite proprietăți; atunci acest act presupune în mod necesar un studiu preliminar al propriei naturi prin experiență și observație: nu există și nu poate exista o altă sursă din care conștiința noastră să poată împrumuta și să atribuie subiectului nostru asemenea sau alte calități. De aici urmează două consecințe: 1) că Psihologia ar trebui să-și înceapă domeniul prin studierea existenței umane, și nu a activității; 2) ce

definirea existentei umane trebuie facuta prin experienta si observatie. Această cale este cu atât mai necesară cu cât intrarea directă în domeniul metafizicului, sau imaginabil, în condițiile existenței umane, este imposibilă și că se poate intra în ea doar prin gradele de cunoaștere experimentală despre om.

Dar a începe să înțelegem existența umană din partea experienței înseamnă să acordăm atenție exclusiv fenomenelor mentale și să le considerăm nu ca rezultate ale Sinelui nostru, ci pur și simplu ca date. Rezultatul indică locul și semnificația acestuia în seria fenomenelor; pentru că cercetătorul presupune cunoașterea bazei din care apare rezultatul: dimpotrivă, acestea sunt doar semne, sau litere ale alfabetului psihic; trebuie de asemenea comparate și combinate pentru a trage ulterior o concluzie despre începutul de la care s-au dezvoltat (1J. Datele, fiind în lumea experienței, trebuie definite

(1) Această remarcă este necesară, printre altele, pentru a distinge ființa de activitatea umană. O activitate considerată nu ca un rezultat, ci ca un dat, un psiholog o poate încadra în mod corect în categoria ființei; la fel ca un nor, o plantă, un oxid etc., numim ființă. Dimpotrivă, ființa însăși, considerată nu ca un dat, ci ca rezultat, poate fi deja considerată o acțiune; Deci nair, nor, plantă, oxid etc., sunt acțiuni atunci când sunt considerate în raport cu principiile lor.

sunt adunate și prezentate ca ființe separate: pentru a-și găsi afinitatea și pentru a oferi fiecăruia un loc decent în ansamblu, este necesar să le reunim mult timp și în mod repetat, este necesar să le punem în relații diferite și să observăm care este mai în concordanță cu natura fiecăruia. Dacă aceasta este calea firească a primelor experiențe de autocunoaștere; atunci, pentru a o exprima logic, este necesară o metodă sintetică, care trebuie să explice însăși existența și esența omului din Faptele particulare ale vieții mentale și legătura lor reciprocă. În acest fel, știința noastră va ajunge la concluzia că ființa umană se manifestă în trei tipuri principale de viață: în gândirea minții, în voința voinței și în simțirea inimii - și că toate aceste tipuri ale existenței umane se dezvoltă din principiile spiritualului și animalului și constituie un subiect inseparabil, reflectând inseparabilitatea sa în conștiință.

Cu toate acestea, după ce am ales acest curs de metode logice, nu îl putem aplica la dezvoltarea nu numai a întregului sistem al Filosofiei, ci și a întregii științe a autocunoașterii. Metoda sintetică în domeniul cercetării psihologice este necesară, după cum s-a spus, numai în timpul primelor experimente, când este nevoie de examinarea particularităților pentru a înțelege încetul cu încetul întregul - de a determina premise pentru a trece la concluzie. Dar de îndată ce se trage concluzia și se formează conceptul de esență a omului, sinteza nu mai este necesară:

apoi din acest concept, care determină începutul real al vieții noastre, se pot deduce legi și forme ale activității sale – deja prin analiză. Totuși, analiza în acest caz va servi nu atât ca o verificare a cercetărilor sintetice anterioare, cât ca un indicator al dezvoltării globale, armonioase a fenomenelor din esența naturii noastre, ceea ce metoda sintetică nu poate face. Scopul autocunoașterii este nu numai de a găsi, dacă este posibil, conținutul subiectului nostru și de a-i determina natura, ci de a arăta Forma ființei sale, de a-și dezvălui organismul, adică de a stabili legile armoniei sale, activitate cumulativă. Primul este produs prin metoda sintetică; iar pentru a doua analiză este necesară. Prin analiza psihologică vom dezvălui legile și formele de activitate ale tuturor celor trei tipuri de viață, aflate în minte, voință și inimă, iar în cea din urmă vom găsi

temeiuri pentru explicarea aspirațiilor religioase și estetice - în sensul lor larg sau filozofic. Aici Filosofia se va ocupa de limbajul mental în diferitele sale dialecte, adică de logica versatilă a omului, arătând prin analiză nu numai modul de dezvoltare a acestuia, ci și însăși sursa originii sale.

Dar când analiza psihologică, urmând această direcție, îl conduce pe Filosof înapoi în

aria experienței și, extinzându-se la ultimele fenomene ale lumii subiective, își dezvăluie în cele din urmă legătura cu ființa obiectivă și contribuie la dezvoltarea sferei obiectului în imaginabil; atunci, la acest nivel cel mai înalt al activității sale, ea întâlnește limita câmpului său, cu excepția cazului în care mintea are un motiv să confere științei sale caracterul de idealism subiectiv. Cât de repede Filosofia se bazează pe conceptul de absolut în natura umană (ego absolutum); nu presupune și nu poate presupune granițele analizei psihologice, pentru că, pe baza absolutului, se poate rezolva la infinit, iar în acest caz lucrul cel mai obiectiv poate fi subordonat subiectului, adică să se afirme că ceea ce există există în măsura în care se consideră că există. Dar o astfel de viziune nu are deloc suport în conștiință și, după cum vom vedea, contrazice proprietățile esențiale ale naturii umane. Dacă, dimpotrivă, prin sinteza psihologică se constată că o ființă este rațională, viața liberă nu este absolută; atunci analiza în domeniul autocunoașterii, ajungând la ultima linie a activității umane Fenomenale, trebuie să înceteze cu siguranță; deoarece din conceptul de existenţă limitată a subiectului este imposibil din punct de vedere analitic de explicat existenţa obiectivă a lucrurilor. Cu toate acestea, odată cu încetarea analizei psihologice, încetarea cercetării filozofice nu este posibilă; pentru că eu însumi

t

El descoperă legătura dintre subiect și obiect și prin aceasta se ajunge la problema existenței lumii obiective în imaginabil. Dar întrucât analiza psihologică trebuie să întâlnească lumea obiectivă în trei puncte diferite de contact, adică în gândire, dorință și simțire; atunci studiul lui este posibil doar din trei laturi diferite, deci din nou sintetic. O astfel de direcție tripartită de sinteză obiectivă trebuie să corespundă în mod firesc legilor rațiunii, voinței și inimii, întrucât elementele obiectului intră și ele în sfera prescripțiilor lor. Prin urmare, sinteza obiectivă va determina armonia ființei, legalitatea acțiunilor morale și manifestarea practică a sentimentelor în lumea posibilă obiectivă. Și întrucât sentimentul este organul plăcerilor estetice și al aspirațiilor religioase; apoi,

examinându-i manifestările, o sinteză obiectivă va arăta şi dezvoltarea practică a graţioşilor şi a religioşilor.

Dar până unde se poate extinde? Unde este limita lui? - firesc, acolo unde este limita imaginabilului; iar imaginabilul, prin natura elementelor sale, este nelimitat. Arătând-o drept aria Filosofiei, am observat că se dezvoltă din relația reciprocă dintre Fizic și Spiritual: dar primul, în sine finit, fiind pus în legătură și acțiune reciprocă cu al doilea, este în mod necesar infinit- 9

nym, ar trebui să dea existență Sferei indefinitului > în studiul căruia sinteza filozofică, aparent, nu se poate opri. Această concluzie este cu atât mai plauzibilă cu cât lumea imaginabil-obiectivă nu prezintă niciun mijloc de a distinge existența independentă de cea condiționată în sine. Când definim limite. propria ființă, care se dezvoltă și din cele fizice și spirituale; atunci în acest caz suntem ajutați de conștiința a tot ceea ce există dincolo de linia conștiinței noastre, nu de Sinele, chiar dacă conștientul de sine este condiționat de inconștient. Dar când este necesară definirea obiectivului-concepibil; existenţa sa nu indică nicio trăsătură care să-i limiteze realitatea condiţionată şi să o separe de elementele existente necondiţionat. De aceea, Filosofia Naturii uneori, fără să se observe ea însăși, amesteca metafizicul, când spiritualul, când fizicul, și preda fie naturalismul brut, fie materialismul chiar mai gros; De aceea, în antichitate, școala ionică credea că la baza lucrurilor se afla α'πειοον, Platon - materia veșnică, stoicii - natura divină. Pentru a evita astfel de concepții greșite atunci când definim limitele sintezei filozofice în lumea mentalo-obiectivului, trebuie să ne amintim că spiritualul și fizicul, între care și din care se dezvoltă imaginabilul, sunt de aceeași natură cu

ect, și în subiect, și că nu numai în primul, ci și în ultimul au un sens pur obiectiv. Dacă absolutul și sentimentul, înțeles ca ființă obiectivă, printr-un act de conștiință diferă în domeniul psihologiei de viața umană însăși și prin aceasta își dezvăluie propriile trăsături caracteristice; atunci aceleaşi trăsături caracteristice le pot deosebi deja în natură obiectivă de tot ceea ce se poate concepe. Este evident că în acest fel obiectivul-conceput este plasat în paralel cu gândirea și limitele celui dintâi nu pot fi judecate altfel decât prin limitele celui din urmă: adică obiectivul-conceput pe această bază. ar trebui să se extindă la astfel de adevăruri la care natura și dezvoltarea gândirii le poate ridica; sau, ceea ce este la fel, sinteza în lumea imaginabil-obiectivă trebuie determinată prin analiză în domeniul autocunoașterii. În măsura în care analiza psihologică este clar determinată, după cum s-a spus, de conștiință; atunci această scară poate fi transferată pe tărâmul sintezei obiective, doar că aici va avea o aplicație mediocră (usus mediatas), întrucât, adică condițiile subiectului determină și obiectul în lumea imaginabilă.

Ajuns la limitele extreme ale obiectivului imaginabil și trăgând concluzii despre natura lui în toate relațiile arătate, își poate încheia Filosofia cariera cu aceasta? –

*

Știința noastră trebuie să îmbrățișeze totul ca un întreg armonios pentru a găsi locul și sensul omului în existența armonioasă a lumii. Între timp, dacă ea s-ar fi oprit la rezultate individuale despre armonia ființei, * despre legalitatea acțiunilor morale și despre dezvoltarea practică a grațiosului și a religiosului în ceea ce este conceput și obiectiv; nu și-ar fi îmbrățișat încă obiectul ca un întreg; deoarece ultimele sale rezultate, referitoare la diferite aspecte ale obiectivului-conceput, nu ar fi aduse sub o singură viziune generală și plasate într-o singură ecuație cu rezultatele care determină existența și activitatea subiectului gânditor. Un studiu complet al subiectului Filosofie și realizarea sistematică a scopurilor sale necesită ca concluziile individuale despre manifestările unilaterale ale vieții lumii sau definițiile expresiilor sale armonice particulare să fie reunite într-o singură imagine a armoniei universale. Pentru aceasta, Filosofia trebuie să iasă din condițiile sistemului său, să se ridice deasupra Formelor logice ale dezvoltării sale și să privească întreaga arie a cercetării sale, fără a distinge între care s-a fragmentat gândirea sa discursivă, la fel ca un fermier înainte. recolta ar privi de la înălțimea unui deal la marea clătinitoare a câmpurilor sale. Apoi, în lumea imaginabilă, cea fizică și cea spirituală, subiectul și obiectul, ființa și activitatea, frumosul și religiosul - totul se va forma într-unul fără margini.

cosmorama și, devenind în relație decentă cu întregul, se va contopi într-un singur acord, într-un singur cântec sacru către Atotputernic; apoi, înaintea privirii păianjenului nostru, totul va fi în legătură, într-un lanț nesfârșit de cauze și acțiuni și va determina locul și semnificația unei persoane în el. Este evident că această sinteză transcendentală trebuie să fie rodul final al întregului sistem.

Din această scurtă schiță prin care am definit organizarea Filosofiei noastre, fiecare poate vedea ce organe ar trebui să o constituie și în ce relație se află între ele. Înțelegem sistemul acestor organe, sau științe filozofice, în felul următor.

Întrucât Filosofia este știința gândibilului; iar în domeniul imaginabilului elementele subiect și obiect se contopesc; atunci întregul curs al ştiinţei noastre trebuie în primul rând împărţit în

I. Filosofia gândibilului-subiectiv şi

II. Filosofia gândibilului-obiectiv.

Filosofia imaginabilului - subiectiv nu este altceva decât știința autocunoașterii sau Psihologia. S-a spus mai sus că, urmând metoda logică, ea trebuie să se dezvolte succesiv în două moduri - prin sinteză, de la manifestările vieții subiective până la esența subiectului însuși, - și prin analiză de la esența subiectului la diversele legi. și Formele activității sale. Prin urmare, păianjenul autocunoașterii sau al Psihologiei este, de asemenea, împărțit în două părți, adică în

1. Psihologie sintetică şi

2. Psihologie analitică.

Pentru că sinteza psihologică va găsi în subiectul uman diversele aspecte ale Ființei Fenomenale, precum gândirea, dorința și simțirea, iar în acesta din urmă va descoperi focalizarea aspirațiilor estetice și religioase; atunci sarcina analizei psihologice va fi de a deduce din esența subiectului uman rădăcinile și formele de activitate ale rațiunii, voinței și inimii în două tipuri ale vieții sale. Astfel, analiza psihologică va fi împărțită în

1. Analiza rațiunii sau logica

2. Analist de voință, sau Ithicus

3. Analiza inimii, sau

a) Estetica si

b) Filosofia religiei naturale.

Mai mult, Filosofia Obiectivului-Gândabil, așa cum s-a spus, trebuie să-și înceapă investigațiile chiar din momentele în care analiza psihologică s-a încheiat și să fie ghidată de însăși forțele ale căror legi ne sunt revelate în subiectul uman. Prin urmare, obiectivul din imaginabil trebuie luat în considerare

1. Cum se aplică conceptele de rațiune la existența unui obiect – Filosofia Naturii.

2. Ca aplicare a dorintelor vointei la activitatea morala si practica - Filosofia practica.

3. Cum să aplicați sentimentele inimii la manifestările lor în experiență -

a) Studiu istoric al esteticii,

b) Studiul istoric al religiei.

Dar din moment ce toate aceste studii ale lumii subiective și obiective pot obține doar rezultate referitoare la aspectele individuale ale vieții lumii; atunci Filosofia, după ce și-a dezvoltat toate științele, trebuie să fie de acord, să aducă în armonie, în unitate aceste ultime rezultate și, dacă este posibil, să îmbrățișeze cu ele existența armonioasă a universului. Acesta va fi epilogul sistemului.

ERORI:

Țară	pagina Imprimată.
11	14γΐ!όοσγον^
25	2obiectiv,
—	25 de zile,
—	26netorii,
29	17ni,
47	4obiectiv)
54	4uneori,
62	26 greutate,
85	16 rusă,
95	50direcție,
- -	Skolnstichskaya,
114	29relaţii.

Ar fi trebuit tipărit.

γιλόσογον.

obiectiv.

Iςορία.

povestiri.

pe.

obiectiv.

între.

lucru.

Ruskago. direcție, școlarizare, relație.

https://neculaifantanaru.com/en/